

UNIVERZITA KARLOVA v PRAZE

Pedagogická fakulta
katedra primární pedagogiky

SPORT A VOLNÝ ČAS PRO PŘEDŠKOLNÍ DĚTI

FREE TIME ACTIVITIES OF PRESCHOOL CHILDREN

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Věra Svobodová

Autor bakalářské práce: Nikola Damková

Studijní obor: učitelství pro mateřské školy

Forma studia: prezenční

Bakalářská práce dokončena:

Anotace

Bakalářská práce seznamuje s náplní volného času předškolních dětí.

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak tráví předškolní děti svůj volný čas po odchodu z mateřské školy a o víkendy. Ve své práci jsem se také snažila odpovědět na otázku, jaké procento z toho tvoří pohybové aktivity. K získání těchto informací jsem použila metodu dotazníku pro rodiče, rozhovory s dětmi, pozorování dětí a vytvořila jsem celotýdenní projekty pro předškolní děti, který se zabývá sportem a sportovními aktivitami.

Číslová slova:

Volný čas, volnočasové aktivity, pohyb, sport, rodina, mateřská škola

Bachelor thesis introduces leisure activities preschool children.

The aim of the Bachelor thesis was to investigate how preschool children spend their free time after leaving the kindergarten and during the weekends. I also tried to answer the question, what percentage of the activities consists of movement activities. To get these information I used the method of a questionnaire for parents, an interview with children, an observing children and I created one week project for preschool children, which deals with sports and sports activities.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

V Praze dne 7.7.2009

Podpis:

Anotace

Bakalářská práce seznamuje s náplní volného času předškolních dětí.

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak tráví předškolní děti svůj volný čas po odchodu z mateřské školy a o víkendu. Ve své práci jsem se také snažila odpovědět na otázku, jaké procento z toho tvoří pohybové aktivity. K zjištění těchto informací jsem použila metodu dotazníku pro rodiče, rozhovoru s dětmi, pozorování dětí a vytvořila jsem celotýdenní projekt pro předškolní děti, který se zabývá sportem a sportovními aktivitami.

Klíčová slova:

Volný čas, volnočasové aktivity, pohyb, sport, rodina, mateřská škola

Bachelor thesis introduces leisure activities preschool children.

The aim of the Bachelor thesis was to investigate how preschool children spend their free time after leaving the kindergarten and during the weekends. I also tried to answer the question, what percentage of the activities consists of movements activities. To get those information I used the method of a questionnaire for parents, an interview with children, an observing children and I created one week project for preschool children, which deals with sports and sports activities.

Key words

Free time, leisure time activities, movement, sports, family, kindergarten (nursery school)

Obsah

Úvod	4
I. Teoretická část	5
1 Volný čas	5
1.1 Volný čas dětí	6
1.2 Proces vzniku výchovy ve volném čase	7
1.3 Instituce pro výchovu mimo výuku ve volném čase	8
1.3.1 Základní typy institucí	8
1.4 Zájmové činnosti	9
1.4.1 Zájmové činnosti tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření	9
1.5 Závislost naplňování volného času na životním stylu člověka	11
2 Sport	13
2.1 Benefity a škody sportu mládeže	13
2.2 Pohybová rekreace	14
3 Pohyb	15
3.1 Pohyb ve vztahu k osobnosti dítěte	15
4 Motorika	17
4.1 Vývoj motoriky	17
4.1.2 Vývoj motoriky v předškolním dětství	19
II. Praktická část	20
5 Cíle a úkoly	20
5.1 Metody výzkumu a kritéria hodnocení	20
5.2 Hypotézy	21

6 Pražská mateřská škola	22
6.1 Charakteristika výzkumného souboru	22
6.2 Vlastní organizace výzkumu	22
6.3 Dotazníkové šetření pro rodiče	22
6.4 Rozhovor s dětmi	26
6.5 Pozorování dětí	27
6.6. Celotýdenní projekt	28
7 Obecní mateřská škola	29
7.1 Charakteristika výzkumného souboru	29
7.2 Vlastní organizace výzkumu	29
7.3 Dotazníkové šetření pro rodiče	29
7.4 Rozhovor s dětmi	32
7.5 Pozorování dětí	33
7.6 Orientovanost dětí v různých druzích sportu	34
8 Porovnání mateřských škol v nejdůležitějších otázkách	34
9 Potvrzení hypotéz	37
10 Diskuze	38
Závěr	40
Seznam literatury	41
Přílohy	43

Úvod

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na otázku náplně volného času u předškolních dětí. Toto téma jsem si vybrala, protože je v současné době aktuální a neustále se nad touto problematikou polemizuje. V dnešní uspěchané době je normální, že rodiče nastupují velmi brzy po narození dítěte do zaměstnání a prodlužuje se pracovní doba. Stále častěji tak řeší problém, kam dají dítě než se vrátí zpět domů. Mnoho z nich se však už nezaměřuje na kvalitu náplně volného času a jsou rádi, když dítě jen někdo pohlídá.

Nabídka volnočasových aktivit je dnes velmi rozsáhlá a nabízí nepřeberné množství možností. Už pro ty nejmenší děti vznikají kluby a spolky pro matky s dětmi a stále častěji můžeme vidět různé druhy kroužků pro děti od tří let, ať už v doprovodu rodičů nebo bez nich. Stačí si jen dobře rozmyslet a vybrat s dítětem ten nejvhodnější kroužek. Existuje i mnoho sdružení, která nabízejí organizaci volného času za velmi malou finanční částku, která rodinný rozpočet jistě nezatíží a dítěti velmi prospěje.

Jelikož je předškolním věku potřebuje dítě neustále dostatek pohybu a v tomto věku je pohyb prospěšný pro celý vývoj organismu a osobnosti, varianta jakéhokoliv sportovního kroužku je variantou dobrou. Mnoho výborných a vrcholových sportovců začínalo v tomto věku i dříve. Ať už se bude jednat o jednoduché pravidelné cvičení v nějakém kroužku či o docházení do sportovního oddílu.

Nehledě na to, že už v nejútlejším věku bychom se měli učit zásadám zdravého životního stylu, díky kterému můžeme předejít mnoha civilizačním chorobám. U dětí je to hlavně narůstající obezita. Ideální doba k tomu, abychom mohli o své tělo pečovat a nebo se tomuto naučit je volný čas a tak je potřeba se pořádně zamyslet nad tím, jak ho strávíme.

Chtěla bych zjistit, jak jsou na tom dnešní rodiny a děti. Jestli je opravdu stav tak alarmující, jak uvádějí některá média.

I. Teoretická část

1. Volný čas

Pojem volný čas může v lidech různé představy. Pro někoho je dobou odpočinku, relaxace, oproštěním od pracovního stresu, posezením nad knížkou. Pro jiného je fyzická aktivita jedinou variantou trávení volného času. Člověk může i namítnout, že volný čas je pro něj obdobím strádání a smutku, protože se nudí, neví co s ním a neumí si ho zorganizovat.

Kvalita a náplň volného času velmi záleží nejen na pohlaví a věku osoby, zaměstnání či škole, sociálním postavení, povahových vlastnostech, ale i na osobách, se kterými se člověk stýká a jaké má rodinné zázemí. Vliv mohou mít i sdělovací prostředky nebo literatura (Pávková a kol., 2002, s.10).

Volný čas je možno chápat jako opak doby nutné práce a povinností a doby nutné k reprodukci sil (Průcha, Walterová, Mareš, 2001). Je to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybírat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění. Pod pojem volný čas se běžně zahrnují odpočinek, rekreace, zábava, zájmové činnosti, zájmové vzdělávání, dobrovolná společensky prospěšná činnost i časové ztráty s těmito činnostmi spojené. Z hlediska dětí a mládeže do volného času nepatří vyučování a činnosti s ním související, sebeobsluha, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení i další uložené vzdělávání a další časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka(jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče). (Pávková, 2002, s. 13).

Volný čas je částí lidského života mimo čas pracovní (návštěva školy a pracovní proces) a tzv. čas vázaný, který zahrnuje biofyziologické potřeby člověka (spánek, jídlo, osobní hygienu), chod rodiny, provoz domácnosti, péči o děti, dojíždění za prací a další nutné mimopracovní povinnosti. Volný čas je dobou, kterou má po splnění těchto potřeb a povinností člověk k dispozici pro činnosti sebeurčující a sebevytvářející:

- odpočinek a zábavu;
- rozvoj zájmové sféry;

- zlepšení kvalifikace;

- účast na veřejném životě.

Někdy se uplatňuje také pojem čas polovolný, kam se řadí hraniční činnosti na pomezí času povinného a vázaného; jsou to aktivity přinášející radost a současně praktický užitek (ruční práce, kutilství, zahrádkaření).

Obsahy i způsoby volnočasových aktivit diferencují, svým vlivem a dosahem pronikají mezi všechny příslušníky společnosti. (Hájek, 2008, s. 10-11)

1.1 Volný čas dětí

Víme, že děti mají relativně hodně volného času a společnost by měla mít zájem na tom, jak ho tráví. Podle Pávkové a kol.(2002) je to na prvním místě záležitostí rodiny. Děti ve značné míře přebírají životní styl jejich členů a tedy i způsob trávení volného času.

Rodina ovšem nemůže zabezpečit výchovu ve volném čase a uspokojit všechny potřeby dítěte v této oblasti. Jednak jí chybí dostatek času, odborná kvalifikace a mnohdy i materiální vybavení. Zkušenosti ze zahraničí potvrzují, že účinnější a podstatně jednodušší je prevence ve výchově než náprava chyb a převýchova. A právě kvalitní výchova dětí ve volném čase má výrazný preventivní význam.

Podle Vážanského (2001) se destrukce státního vlivu na prožívání a utváření volného času, především dětí a mládeže, prudký rozmach trestné činnosti již u zástupců mladších generací, negativní výsledky působení programové skladby i obsahu pořadů televizních společností a dalších hromadných sdělovacích prostředků, spolu s krizí rodiny, rozpadem morálních jistot jedince, jeví jako jedny z hlavních příčin zvýšeného zájmu výchovných pracovníků o problémy volného času. Bohužel však pouze pedagogů, a to zdaleka ne všech.

„Míra ovlivňování volného času závisí na věku dětí, jejich mentální i sociální vyspělosti i na charakteru rodinné výchovy.“ (PÁVKOVÁ, HÁJEK, HOFBAUER, 2002).

Prostředí, ve kterém děti tráví volný čas, je velmi různorodé. Může to být domov, škola, různé společenské organizace a instituce. Mnoho dětí prožívá své volné chvíle ve veřejných prostranstvích, venku, na ulici, často bez jakéhokoli dohledu, dokonce i bez zájmu dospělých. Tato situace je neuspokojivá, je tím ohrožena výchova dětí a často i jejich bezpečnost. To platí zvláště pro menší děti žijící ve větších městech.

1.2 Proces vzniku výchovy ve volném čase

Počátky výchovy ve volném čase v novodobé společnosti jsou podle Pávkové (2002) spjaty s proměnami práce a životního způsobu obyvatel měst a vesnice po skončení třicetileté války (roku 1648). Tehdy začal dlouhodobý proces uvolňování života člověka od domova jako současného bydliště, pracoviště i místa trávení volného času. V průběhu 17.století si bohatší obyvatelé měst začali mimo městské hradby budovat „víkendové domy“. Ve městech vznikaly kluby, kavárny, spolky a společnosti dospělých.

Od první poloviny 19.století docházelo ke zkracování pracovní doby a tím i ke vzniku volného času. Objevovaly se první vzdělávací, hudební, divadelní, tělovýchovné nebo turistické aktivity. Pořádaly se výlety a různá shromáždění. Na základě toho vznikaly zájmové kluby a organizace. Postupně docházelo k obsahové diferenciaci vzhledem k potřebám jedinců.

Již na počátku vykryštovaly dva hlavní způsoby jejich vzniku a fungování, které přetrvaly až do současnosti:

1. **Aktivity a zařízení s původním jednoznačným určením pro dospělé.** Část své pozornosti obracely také na mládež a děti. Byly to například tělovýchovné a později také sportovní činnosti, hřiště, cvičiště, tělocvičny a další zařízení tělovýchovných sdružení (např. Sokol, zal. 1862), které později rozvíjely také další aktivity (loutková divadla, knihovny, společenský a veřejný život).
2. **Sdružení a zařízení zaměřená pouze na děti a mládež.** Pro nejmladší skupiny společnosti vytvářely nový, specifický životní a výchovný prostor. V Anglii vznikla sdružení YMCA a YWCA, sdružení mladých křesťanských mužů a žen.

Na počátku 20.století vzniklo skautské hnutí iniciované Američanem E.T.Setonem a Angličanem R.Baden-Powellem. Začaly se rovněž rozvíjet specifická zařízení volné času dětí: kluby a sportovní zařízení na školách, dětské zahrádky pro pobyt ve vzduchu lékaře H.Jordana či letní kolonie, tábory a dětské kluby.

1.3 Institute pro výchovu mimo vyučování ve volném čase

Jelikož je člověk tvor společenský, je nejvíce zájmů realizováno ve skupinách, ať formálně ustanovených s pevnou organizační strukturou, jako jsou kroužky, oddíly, soubory či kluby, nebo v neformálních skupinách, jako jsou volná sdružení sběratelů, fancluby apod. Uspokojování zájmů v kolektivu pod odborným vedením přináší pozitivní výsledky a následně i uspokojení z dosažených úspěchů. (Hájek, 2008, s. 163)

Volnočasové aktivity dětem, mládeži a dalším zájemcům nabízí řada subjektů. Školskými zařízeními pro zájmové vzdělávání jsou střediska volného času dětí a mládeže, která mohou nabízet širokou škálu zájmových aktivit jako domy dětí a mládeže nebo s zaměřují pouze na jednu zájmovou oblast jako stanice zájmové činnosti. (Hájek, 2008, s.153)

Výchova ve volném čase probíhá zpravidla v rámci nějaké této instituce (zařízení, sdružení apod.). I když toto konstatování může působit samozřejmě, ne vždy se domýšlí, jak toto organizační zařízení ovlivňuje práci vychovatele. Typ organizace definuje do určité míry cíle působení, možnosti spolupráce s dalšími odborníky, domu a místo setkávání s dětmi atd. (Pávková, 2002, s.111)

1.3.1 Základní typy institucí:

- školní družiny a školní kluby	- preventivně výchovná péče, ústavní a
- střediska pro volný čas dětí a mládeže	ochranná výchova
- domovy mládeže	- sdružení dětí a mládeže

Dalšími subjekty jsou nestátní neziskové organizace a subjekty založené na komerčním základě jako živnosti.

1.4 Zájmové činnosti

Zájmové činnosti chápeme jako cílevědomé aktivity zaměřené na uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností. Mají silný vliv na rozvoj osobnosti i na správnou společenskou orientaci.

Zájmy jsou nejčastěji vyvolány potřebami, ale nejsou s nimi totožné. Vztah mezi potřebami a zájmy je oboustranný. Zájmy se rozvíjejí na základě existujících potřeb, umožňují jejich uspokojování a tím zároveň ovlivňují jejich charakter a vznik dalších potřeb.

Zájmy souvisejí s celkovým zaměřením osobnosti a lze je charakterizovat jako relativně stálé snahy zabývat se předměty nebo činnostmi, které člověka upoutávají po stránce poznávací nebo citové. Zájmy mají těsnou vazbu na vlohy a schopnosti člověka, které podmiňují úspěšné vykonávání nějaké činnosti.

Dělení zájmů dle obsahu: (Pávková, 2002, s.93-94)

- společenskovední	- estetickovýchovné
- pracovně- technické	- tělovýchovné
- přírodovědně- ekologické	- sportovní a turistické

1.4.1 Zájmové činnosti tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření

Přispívají k fyzické zdatnosti a psychické odolnosti. Pravidelné provádění některé z těchto činností pomáhá řešit problém klesající tělesné zdatnosti dětí. Přiměřená pohybová aktivita je podmínkou zdravého vývoje. Možnost poznávat různé druhy sportu podněcuje děti k jejich aktivnímu provozování a ve značné míře tak přispívá i k tomu, aby se pohyb stal i v dospělosti nezbytnou potřebou.

Oblast tělovýchovy je pro děti přitažlivá a ze zdravotního hlediska potřebná.

Pro všeobecný rozvoj pohybových schopností je nutná všestrannost. Činnost by proto měla být zaměřena na vybrané prvky z atletiky, gymnastiky, sportovních her, turistiky a podle místních podmínek na plavání, bruslení, lyžování nebo jiné sporty. Populární a výchovně významné jsou netradiční druhy sportů, například frisbee, aikido, laktos, taekwondo, florball, squash. Důležitost se příkládá zejména činnostem, které je možno konat v přírodě. Těmto požadavkům velmi dobře vyhovuje turistika, která poskytuje i mnoho možností k plnění specifických úkolů všech výchovných složek. Některé činnosti se mohou úspěšně vykonávat pouze ve spolupráci se zájmovými a sportovními organizacemi, občanskými sdruženími apod.

Hájek (2008) tvrdí, že tělovýchova a sport přispívají k rozvoji fyzické zdatnosti, mají také důležitou roli při sebepoznávání, při výchově k toleranci a smyslu pro fair-play, při pěstování psychické odolnosti vůči stresu. Mezi tělovýchovné a sportovní aktivity zahrnuje například základní tělesnou výchovu, sportovní hry, lehkou atletiku. Sportovní činnosti ale také mohou, dle něj, při necitlivém vedení soutěživosti podporovat agresivitu.

Pravidelná zájmová činnost je organizována v zájmových útvarech, což je obecné vyšší pojmenování zahrnující zpravidla některá z těchto označení:

- Kroužek (čtenářský, rybářský)
- Soubor (pěvecký, taneční)
- Klub (filmový klub, klub mladého diváka)
- Oddíl (výjimečně se používá u tělovýchovných nebo turistických útvarů)
- Kurz (kurz PC, kurz vaření)

Podstatou zájmových činností je rozvoj a kultivace zájmů dětí. Tvoří nejvýznamnější součást obsahu výchovy mimo vyučování.

1.5 Závislost naplňování volného času na životním stylu člověka

Způsob využívání volného času je jedním z důležitých ukazatelů životního stylu. Pojem životní styl je složitý a velmi komplikovaný. Jedna z mnoha definic vymezuje životní styl jako souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje.

Zahrnuje hodnotovou orientaci člověka, projevuje se v jeho chování i ve způsobu využívání a ovlivňování materiálních i sociálních životních podmínek. Všechny tyto skutečnosti lze posuzovat mimo jiné i z hlediska volného času a hospodaření s ním.

Každý člověk má svůj individuální systém hodnot, který se utváří vlivem životních podmínek a aktivitou jedince. Z hlediska volného času lze členit lidi podle toho, jakou hodnotu volnému času přisuzují. Pro některé lidi je největší hodnotou práce, volná čas někdy posuzují dokonce jako něco nepatřičného a nesprávného. Plnění povinností chápou jako své jediné životní poslání, často sami sebe přetěžují a nedokážou odpočívat bez výčitek svědomí. Jiní lidé se realizují v osobních koníčcích nebo v různé zábavě. Pracovní povinnosti chápou jako nutné zlo, snaží se jich co nejrychleji a nejsnadněji zbavit a pak se konečně věnovat svým zájmům.

Je zřejmé, že v prvním ani v druhém případě není stav optimální. Podceňování ani přeceňování volného času není správné. Bylo by ideální, kdyby člověk dokázal uvést do rovnováhy pracovní i jiné povinnosti a svůj volný čas. Obě tyto oblasti jsou v životě stejně významné a mají své místo. (Pávková, 2002, s. 28-29)

Důležitým ukazatelem životního stylu jsou i sociální interakce, vztahy s lidmi kolem nás, jednotlivci i sociálními skupinami. Z hlediska volného času je významné, s kým, v jaké společnosti ho převážně prožíváme. Někteří lidé dávají přednost samotě, jiní tráví volný čas nejraději v malé přátelské skupině, další potřebují rušnější společenský život.

Při posuzování sociálních vlivů ve volném čase hraje prvotní roli rodina. Tak jako i v jiných oblastech formování člověka i zde platí, že první zkušenosti s využíváním volného času získáváme v rodině. Rodiče jsou pro své děti prvními vzory. Děti se od svých rodičů žit určitým způsobem. Přebírají, napodobují jejich životní styl. Pro formování vztahu k volnému času jsou důležité některé skutečnosti:

- o jaký typ rodiny se jedná, jaký je způsob rodinného soužití, zda se jedná o rodinu malou nebo velkou, uzavřenou či otevřenou, jaký je věk rodičů i dětí, počet dětí, jejich pohlaví, styl rodinné výchovy apod.;

- jaké jsou zájmy rodičů, jak si je navzájem tolerují, jaký význam se jim přikládá, i kolik finančních prostředků jsou svým koníčkům i koníčkům dětí ochotni věnovat.

Rodiny se od sebe odlišují svým životním stylem i způsobem využívání volného času.

Výchova ke zdravému životnímu stylu velmi úzce souvisí s pedagogickým ovlivňováním volného času. Bylo by krásné, kdyby se nám všem, rodičům, pedagogům i ostatním, kteří se na tomto výchovném procesu podílejí, podařilo dosáhnout stanoveného cíle. Vychovat člověka, který dokáže se svým volným časem rozumně hospodařit, uvědomuje si jeho životní hodnotu, má pestré a mnohostranné zájmy a také jeden svůj hluboký celoživotní zájem. Měl by to být jedinec aktivní, nejen přijímající podněty, ale schopný vyvíjet úsilí, věnovat se činností, které přinášejí uspokojení a poskytují příležitost k navazování nových kvalitních vztahů mezi lidmi. Podle Pávkové (2002) je jedním z cílů naučit člověka rozumně využívat volného času, formovat jeho zájmy, podporovat centrální, hluboký celoživotní zájem.

Ačkoliv pohybová aktivita je přirozenou potřebou života dítěte, nalezneme mezi dětmi i takové, které mají nižší potřebu pohybu. Velmi často jsou to děti s nadváhou, u nichž pak příčina následkem tvoří uzavřený kruh. Ale i děti zdravé často v současném způsobu života trpí nedostatkem pohybu, způsobeným nedostatkem prostoru, času, technizací života celé rodiny, nabízením lákavých sedavých činností, prožíváním zajímavých zážitků jen virtuálně na obraze, nikoliv reálně prakticky.

Přitom je známo, že styl života, způsob prožívání volného času a odpočinku se vytváří právě v tomto útlém věku dítěte, ovlivňuje jej rodina a to na celý život. (Matějček, 1978, Sallis, 1987, aj.). Dá se tedy předpokládat, že děti pasivní, děti v pohybové aktivitě omezované, děti s nedostatečnými pohybovými návyky jsou rizikovými skupinami z hlediska zdravotní perspektivy, což se negativně projeví už během jejich dětství a určitě i v dospělosti. (Dvořáková, 2007, s. 38)

V současné době náš pohybový systém rychleji stárne, v mladším věku se objevuje řidnutí kostí- osteoporóza, snížená pohyblivost kloubů vlivem artrotických změn svalová ochablost. Tento proces probíhá v rámci naší genové vybavenosti, dědičnosti. Sami urychlujeme tento proces nesprávnou výživou, nadváhou, nedostatkem pohybu a jednostranným pohybovým stereotypem opakujícím se při práci i sportu. Významnou úlohu hraje přetížení jak fyzické, tak psychické, když nenásleduje přiměřená regenerace. Stále častěji se hovoří o civilizačních poruchách. (Adamířová, 2009)

2. Sport

Sport je dobrovolnou zájmovou činností volného času. Ze všech složek tělesné kultury je sport nejrozsáhlejším a také nejobsažnějším společenským jevem. Jeho rozsah je dán především obrovským zájmem lidí na celém světě. Sport je velmi populární v zemích s nejrůznějším společenským řízením a je ho proto možné považovat za všelidský jev. Jíž dávno přerostl z pouhé zájmové činnosti ve významnou společenskou instituci, jejíž význam dnes zasahuje do nejrůznějších oblastí života.

Současné společenské postavení sportu v jednotlivých zemích a na jednotlivých kontinentech může být různé a také specifické, avšak obecně lze říci, že rozvoj sportu a jeho význam ve světovém měřítku rychle roste. Uvědomíme-li si, že sport je především zájmovou činností, prováděnou dobrovolně ve volném čase, pak jeho rozvoj a stoupající zájem veřejnosti nelze vysvětlit jinak než konstatováním, že je svou podstatou i projevy velmi blízký modernímu člověku, že pravděpodobně uspokojuje potřeby a zájmy lidí v dnešním přeorganizovaném a přetechnizovaném světě. (Choutka, 1984, s.45- 46)

Podle Choutky (1984) lze s těchto skutečností vyvodit závěr, že je sport nedílnou součástí života lidí a jejich rozvoje.

Současný sport je charakteristický svým rozsahem, tj. množstvím sportovních odvětví a jejich disciplín. Tento stav je výsledkem historického vývoje, v jehož průběhu se diferencované potřeby a zájmy lidí projevovaly snahou hledat a konstituovat další sportovní odvětví a disciplíny, jejichž vznik je často spojen s důsledky vědeckotechnického pokroku. Lze předvídat, že se počet sportovních odvětví bude i nadále rozšiřovat. (Choutka, 1984, s.47)

2.1 Benefity a škody sportu mládeže

Je zřejmé, že zvýšení pohybové aktivity mladých sportovců dává záruku pozdějších zdravotních benefitů. Osvojují si základní pohybové dovednosti (např. skok, běh), tak sportovně specifické dovednosti (jak vystřelit na koš, hodit diskem apod.), které jim umožňují být dlouhodobě pohybově aktivní a užitečně naplňovat volný čas.

Děti a dospívající se snadněji dostanou k ocenění a porozumění zdatnosti. Začnou poznávat pocit sounáležitosti, sociální interakci, kamarádství, zprostředkované spoluhráči a zdravou soutěží. Velmi důležité jsou efekty uvědomované výkonnosti, uvědomovaných osobních hodnot, sociální kompetence.

Potenciální benefity účasti ve sportu mládeže- tělesné zdraví, psychický a sociální vývoj a osvojení pohybových dovedností- však nejsou zaručeny pouhým sportováním. Evidence potvrzuje, že klíčovým faktorem maximalizace pozitivních efektů je kvalitní vedení dospělými. Sportování mládeže může přinášet benefity pro jedince a pro společnost. Chybí-li však dobré řízení, může mít i negativní dopady.

Některá doporučení z různých výzkumných studií:

- Dětem by se mělo dostat široké nabídky sportovních příležitostí.
- Mládež by měla mít možnost angažovat se ve sportech, které se dají pěstovat celý život.
- Od koučů je třeba vyžadovat, aby vedli mladé sportovce k odpovědnosti, nezávislosti a vůdcovství a aby tak byli lépe připraveni na každodenní život.
- Sportovní organizace může sloužit jako alternativa k různým gangům a proti násilí tím, že nabídne mnoho možností mladým lidem, které pro ně budou znamenat významný užitek.
- Sportovní organizace by měly vychovávat rodiče, vysvětlovat jim jejich roli při výchově mladých sportovců, poskytovat jim zpětné informace o pozitivních i negativních aspektech sportování. (Tělesná Výchova a Sport Mládeže, Dobrý Lubomír, roč.74, 1/08, s.5)

2.2 Pohybová rekreace

Pohybová rekreace patří k nejdůležitějším formám aktivního odpočinku (regenerace tělesných a duševních sil) širokých vrstev obyvatelstva. Využívá zájmu o nejrůznější pohybové činnosti k osvěžení, ke kompenzaci profesionálních vlivů, k upevňování zdraví, k udržování optimální zdatnosti a obecné výkonnosti. Díky různorodosti individuálních potřeb a zájmů má pohybová rekreace velmi bohatou a pestrou škálu forem a prostředků. (Choutka, 1984, s. 44)

Podle Pávkové (2002) slouží pohybově zaměřené aktivity u dětí jako kompenzace nedostatku pohybu ve škole. Smyslem tohoto typu činností je odstranění únavy a obnova sil.

3. Pohyb

Z všeobecně zřejmé praktické zkušenosti a z potřeb dítěte formulovaných Maslowem (Drapela, 1997) a Matějčkem (1994), ve spojení s vývojovou psychologií Piagetovou (1970), sociální teorií Eriksonovou (1963) a s psychomotorickým přístupem Kipharda (1992) vyplývá, že jednou ze základních potřeb dítěte a tím i důležitým prostředkem dětského objevování světa je právě *pohyb*.

Dítě předškolního věku prochází velmi výrazným biologickým a fyziologickým vývojem. S tím je spojena funkční úroveň orgánů těla a rozvoj pohybových dovedností. Zanedbání nebo omezení tohoto vývoje může brzdit celkový rozvoj dítěte a bránit využití jeho psychického a intelektuálního potenciálu.

Pohyb je základní potřebou dítěte a je spojen s vývoje tělesným, psychickým i sociálním, proto se uplatňuje při výchově dítěte ve všech oblastech. Praktické zprostředkování velkého množství životních kompetencí se děje v pohybové hře, ať už spontánní, nebo více či méně navozené a řízené učitelkou. Právě pro svou náležitost k dětskému věku je pohybová aktivita a hra prostředkem velmi přirozeným a účinným. Dětský rozvoj je bez těchto aktivit a činností nemyslitelný.

V psychice zdravého dítěte převažuje vzruch nad útlumem a běžné dětské chování se vyznačuje spíše živostí až excentričností, které se projevují pohybem. Pohyb je důležitou potřebou dětí, kterou se dítě snaží spontánně naplnit. Objem spontánních činností dětí byl zkoumán Kučerou (1984, Kučera, Dylevský a kol., 1997) a bylo zjištěno, že předškolní děti, jestliže nejsou omezovány, se pohybují denně v průměru 5 – 6 hodin, děti sedmileté 4 – 5 hodin.

3.1 Pohyb ve vztahu k osobnosti dítěte

Oblast vlastního těla (osoby) , vlastního „já“ si dává za úkol poznat své tělo, jeho funkci jako celku i jeho jednotlivých částí, naučit se tělu rozumět, chápat nejen jeho pohybové schopnosti, ale i prožívat různé pocity a city.

Základem je tedy získat co nejvíce zkušeností o svém těle a umět je využívat pro své sebepoznání, sebezdokonalování. (Adamírová, 2006 in Pohyb je život)

Poslání pohybu a tělesné kultury podle Choutka (1984) nelze v žádném případě omezovat jen na úzké ovlivňování tělesných stránek člověka, ale je třeba ho chápat v nejširším smyslu jako sféru společenského života, která se významně podílí na rozvoji člověka, všech jeho stránek v jednotě jeho přírodního a společenského, individuálního a kolektivního, tělesného a duševního. Jakýkoliv druh tělovýchovné, sportovní, rekreační či jiné pohybové činnosti produkuje hodnoty, v nichž se odráží vztah člověka k přírodě, sobě samému, k ostatním lidem, ke společnosti. Tím se v podstatě začleňuje do společenského kontextu a stále výrazněji socializuje.

Podle Dvořákové (2006) je pohyb je v dětském věku propojen s rozvojem dalších schopností dítěte a se získáváním životních kompetencí. Jsou to především kognitivní funkce, rozšiřování poznatků, rozvoj v oblasti psychické i sociální (např. rozvoj řečových dovedností i komunikace, sebepojetí, sebevědomí, spolupráce, respektování druhých, aj.). Prostřednictvím pohybových aktivit tedy dítě získává klíčové životní kompetence.

Piaget (in Dvořáková, 2006) zdůrazňuje, že v prvním období dvou let je velmi důležité vytváření schémat vzorů v pohybovém vývoji. Toto období je podle něj obdobím zkoumání světa z různé perspektivy. Dítě staví nejprve na senzomotorice a později na psychomotorice. Po šestém roce začíná být pro dítě důležité začlenění do kolektivu vrstevníků a často se dožaduje jejich uznání. Pohybové předpoklady zde hrají významnou roli.

V pohybových činnostech a hrách je velmi mnoho situací, které se vztahují k osobnosti dítěte: budují a ovlivňují sebepojetí, sebevědomí, rozvíjejí vůli a odpovědnost. (Dvořáková 2006, s. 9)

Ve většině herách a pohybových aktivitách musí dítě kooperovat a komunikovat s ostatními dětmi. Dochází k prvním kontaktům s okolím a velmi často vznikají nejrůznější konflikty, které dítě musí samo vyřešit.

Podle Matějčka (in Dvořáková 2007) je ve všech pohybových činnostech možné realizovat další potřeby dětí předškolního věku. Jako je potřeba emancipace, citového i sociálního kontaktu, přijetí a přináležení, a především společenského uznání, identity a seberealizace.

„Pohyb je prostředkem seznamování se s prostředím, prvním učením, jak ovládnout své tělo, jak si poradit se svým okolím a tím nabýt potřebné zkušenosti. Pohyb je prostředkem, jak vyjádřit sebe sama a komunikovat s ostatními. Je také prostředkem získávání sebevědomí, hodnocení sebe samého, vzájemného srovnávání, pomáhání si, soupeření a spolupráce.“
(Dvořáková, 2002)

4. Motorika

Pojem motorika má úzký vztah k pojmu pohyb. Někdy jsou oba pojmy chápány jako synonyma (pohybový-motorický), jindy odlišně. Motorika představuje souhrn všech hybných jevů, resp. celkový pohybový repertoár člověka. (Hájek 2001, 6s.)

4.1 Vývoj motoriky

Pro celkový vývoj člověka, jako jedince, je v odborné literatuře užíván pojem ontogeneze. Ontogeneze motoriky je tedy individuální vývoj souhrnu pohybových aktivit v průběhu života jedince. V procesu vývoje je úroveň motoriky odrazem funkční aktivity lidského organismu a základním projevem i podmínkou optimálního tělesného a duševního rozvoje jedince od početí do nejvyššího věku. (Hájek, 2001, 9s.)

Vývoj motoriky probíhá od neuromotoriky, která je typická pro kojenecký věk a je závislá na neurologickém řízení, přes senzomotoriku, typickou pro věk předškolní. Tady je základem vnímání. Důležitý je tedy vzor, motivace, rytmus apod. Postupně v předškolním a především ve školním věku převažuje nejprve psychomotorika, kdy je pohyb propojen s myšlením a prožíváním, vychází z různých situací, účastní se myšlenková – mentální stránka. Dalším stupněm je sociálně ovlivněná motorika, kdy se jedná o kooperativní pohybové činnosti, spolupráci a komunikaci spojenou s pohybem- sociální vztahy jsou rozhodující a nejvyšší vliv mají v období puberty. V každém věku se však tyto motoriky prolínají - i v předškolním věku si dítě rádo hraje s ostatními a své aktivity provází myšlením. (Dvořáková, 2007, s.38)

Vývoj postupuje od hlavy dolů (cekalo-kaudálně) a proximo-distálně, tedy od centra (trupu) k jeho periférii (končetinám, prstům) – od hrubé motoriky k jemné.

Vývoj probíhá nerovnoměrně, v některých obdobích rychleji, jindy pomaleji. Dochází k vývojovým „skokům“ a nastupují období, vhodná pro rozvoj některých předpokladů, tzv. „senzitivní období“. Od generalizovaného- celistvého pohybu nastává jeho postupná diferenciací- rozlišování a zpřesňování, a následně schopnost provádět složitější spojené pohyby- komplexní. Postupně dochází k lateralizaci. Vývojový postup je neopakovatelný, senzitivních období je tedy třeba využít. (Dvořáková, 2007, s. 37)

Vývoj motoriky člověka je součástí vývoje celého lidského organismu a charakterizuje jej řada změn, které lze posuzovat jako změny kvantitativní nebo kvalitativní. Proces motorického vývoje jedince je tedy také provázen složitými regulačními mechanismy, řízeným genetickým programem, který se realizuje v konkrétních podmínkách prostředí a spolu s množstvím různých vnějších podnětů a náhodně působících určuje individuální zvláštnosti tohoto vývoje. Individuální rozdíly jedinců ve vývoji, struktuře a chování jejich organismů podmiňují dva základní faktory, tj. dědičnost a prostředí (Kovář 1990).

- **Dědičnost** je spojena s biogenetickým základem jedince a představuje, na rozdíl od faktoru prostředí, souhrn vnitřních předpokladů. Výrazný vliv dědičnosti je patrný zejména u morfologických znaků, jako je tělesná výška, konstituce atd., dále pak u motorických schopností rychlostního a rychlostně silového (explozivního) charakteru, jako je rychlý běh, skoky, vrhy, ale i u rytmu a struktury elementárních pohybů, dále u projevů v motorickém učení a schopnosti k celkové vytrvalosti. (Hájek 2001, s 9-10)

Každé dítě je dědičně podmíněno ve svém tělesném složení, v tělesném typu. Toto podmínění ovlivňuje předpoklady k pohybu, proto je nutné je brát v úvahu, respektovat individuální předpoklady a dětem s předpoklady horšími pomáhat. (Dvořáková 2007)

- **Prostředí**, resp. vlivy a podmínky vnějšího prostředí, představuje souhrn vnějších činitelů, které působí na vývoj jedince, tedy i na vývoj jeho motoriky. Pojem prostředí zahrnuje například vliv rodiny, školy, společnosti, výchovného a vzdělávacího systému, zaměstnání, zaměřenost jedince, jeho způsobů života a tak dále. (Hájek 2001, 9-10)

Z hlediska motorického projevu lze říci, že jsou si jedinci v určitém stádiu, respektive období, více či méně podobní. Nejvíce shodných motorických znaků je v I. A II. dětství, tj. od narození do tří let. Později se motorický projev stále individualizuje. (Hájek 2001, s.11)

4.1.2 Vývoj motoriky v předškolním dětství 3-6 let

Charakteristika vývoje motoriky v tomto stadiu souvisí se značnými tělesnými (somatickými) a funkčními změnami dětského organismu. Mění se tělesné proporce, dochází výraznému skoku- růstovému spurtu, a to přibližně ve stejném období, kdy dochází k dozrání centrální nerovnováhy soustavy a myelinizaci nervových vláken (prodloužení končetin, zmenšení proporce hlavy a trupu ve vztahu k celé postavě, toho využívá tzv. Filipínská míra jako znak školní zralosti). (Dvořáková, 2007, s. 38) Zvyšuje se podíl svalové hmoty na celkové hmotnosti (asi 35%), klesá klidová srdeční frekvence (ze 109 tepů ve třech letech na asi 94 tepů za minutu v sedmi letech), formuje se sociální aktivita atd.. To vše se projevuje v narůstající tělesné výkonnosti rozvojem pohybových dovedností převážně celostního charakteru, zvýšením použitelnosti pohybových činností v různých podmínkách a při řešení složitějších pohybových úkolů.

Motorický projev (motorika) je postupně přesnější, jistější a uvědomělejší, typická je spontánnost (dítě má potřebu pohybu až šest hodin denně), malá ekonomičnost pohybu i jeho nadbytečnost. Dětská egocentrická hra se mění ve hry kooperativní s vymezenými rolami v kolektivu a jednoduchými pravidly.

Motorické schopnosti se vyvíjejí diferenciovaně. Na relativně nízkém stupni rozvoje zůstávají schopnosti kondiční (silové, vytrvalostní a z části rychlostní), naopak dosti vysokého stupně osahuje už kolem šesti let komplex koordinovaných schopností (obratnostních včetně rovnováhy a pohyblivosti).

Motorické dovednosti jsou formovány, zdokonalovány a nabývány spíše jako pohybové celky: chůze a běh, házení a chytání, skoky. (Hájek 2001, s. 12-13)

Motorika je úzce propojena s jazykovou výchovou a logopedickou péčí, pohyb ovlivňuje rytmus řeči a dýchání. Pohybové aktivity také mohou podporovat samostatné vyjadřování a komunikaci. Mohou být zaměřeny na rozvoj smyslového vnímání, vytvářejí řadu situací, kde se uplatňují a procvičují myšlenkové procesy: řešení problémů. Rychlá schopnost analýzy a volby řešení, rozšiřují poznatkovou sféru, učí pravidlům, rozvíjejí fantazii a tvořivost, reaktivnost. (Dvořáková, 2002)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. Cíle a úkoly

Cílem bakalářská práce je zjistit, jakým způsobem tráví děti volný čas po příchodu z mateřské školy a o víkendu, a dále se pokusit zjistit, jaké procento tvoří pohybové aktivity. Výzkumné šetření probíhalo na dvou mateřských školách. Dílčím cílem tedy bylo tato šetření porovnat.

5.1 Metody výzkumu a kritéria hodnocení

Výzkum jsem prováděla na dvou mateřských školách. Jedna mateřská škola se nacházela v Praze a druhá v malé obci blízko Poděbrad. Záměrně jsem si vybrala mateřskou školu ve velkém městě a v malé obci, protože mě zajímalo, zda se budou výsledky výzkumu lišit. A jestli ano, tak jak výrazně.

Ke zjištění potřebných informací jsem využila metody dotazníkového šetření pro rodiče, rozhovoru s dětmi, pozorování dětí a čerpala jsem také z celotýdenního projektu, který jsem pro toto téma vytvořila a vyzkoušela. Všechny metody jsem použila stejně na obou mateřských školách

V každé mateřské škole jsem vybrala pět nejstarších dívek a pět nejstarších chlapců se kterými prováděla všechny části šetření. Týdenního projektu se zúčastnily všechny děti, ale v pozorování a hodnocení jsem se zaměřila jen na vybrané děti.

Dotazníkové šetření pro rodiče jsem prováděla formou dotazníku, který měl šestnáct otázek. Dotazníky jsem rozdala rodičům vybraných dětí a dle jejich časových možností jsem je s nimi i vyplnila. Návratnost tedy byla 100%. Získané informace jsem mezi sebou porovnávala, procentuálně vyhodnotila a výsledky jsou zaznamenány v tabulce.

S vybranými dětmi jsem vedla individuálně strukturovaný rozhovor. Odpovědi na šest otevřených otázek jsem zaznamenávala do připraveného archu. Otázky byly obdobné, jako v dotazníku pro rodiče, jen jejich forma byla přizpůsobena dětskému věku.

Vybrané děti jsem pozorovala průběžně při volné hře a venkovních aktivitách a výsledky zaznamenávala do připraveného archu. U každého dítěte jsem sledovala, jaké aktivity si během dne nejčastěji vybírá, zaznamenávala jsem jejich četnost. Početně je vyjádřeno, kolik dětí si vybralo pohybové aktivity, jaké aktivity to byly a jaký počet ze všech činností pohybové aktivity tvořily.

Celotýdenní projekt se prolínal celým výzkumným šetřením. Hlavním tématem projektu je sport, pohyb a volný čas. Cílem bylo seznámit děti se sporty a s možnostmi, jak trávit volný čas. Pro některé byl novinkou i samotný pojem sport. Děti se mi také podařilo motivovat a vtáhnout je do tématu. Snažila jsem se projekt naplánovat tak, abych mohla prostřednictvím aktivit získávat informace do vytvořených archů a dotazníku a celkově získat větší přehled o situaci.

Ze získaných informací a osobních zkušeností jsem stanovila sedm hypotéz.

5.2 Hypotézy:

H1. Předpokládám, že se sportovní aktivity v rodině uskutečňují převážně o víkendu.

H2. Předpokládám, že se rodiče snaží dětem nabízet sportovní aktivity, i když oni sami nesportují.

H3. Předpokládám, že rodiče vybírají kroužky dětem podle toho, jakou má dítě oblast zájmů.

H4. Předpokládám, že rodiny žijící v Praze využívají větší nabídky kroužků pro naplnění volného času dítěte.

H5. Předpokládám, že děti, které se sportovním aktivitám pravidelně nevěnují, nebudou znát názvy a druhy vybraných netradičních sportů.

H6. Předpokládám, že mimopražské děti budou během dne více vyhledávat pohybové aktivity, než děti z Prahy.

6. Pražská mateřská škola

6.1 Charakteristika výzkumného souboru

Tato mateřská škola se nachází na Praze 8 v klidnější části. Mateřská škola má dvě třídy, malé děti (3-4 roky) a starší děti (5-6 let a děti s odkladem školní docházky). Obě třídy jsou tedy heterogenní. Celkem bylo ve třídě zapsáno 24 dětí.

Pro výzkum jsem vybrala pět nejstarších dívek a pět nejstarších chlapců. Věkové rozpětí dívek bylo 6,1-6,5 let a věkové rozpětí chlapců bylo 5,11-6,5 let.

6.2 Vlastní organizace výzkumu

Pražskou mateřskou školu jsem kontaktovala na začátku dubna s prosbou, zda bych u nich mohla provést výzkum ke své bakalářské práci a v rámci toho v jedné třídě odučit svůj týdenní projekt. Paní ředitelka, po konzultaci s učitelkou dané třídy, souhlasila. Domluvila jsem si dvě následující hodiny, abych viděla, jaká je organizace dne ve třídě a v mateřské škole vůbec, jak paní učitelka s dětmi pracuje, na co jsou děti zvyklé, jaké je materiální vybavení mateřské školy atd. Také jsem měla možnost se dětem představit, seznámit je s tím, co se bude další týden dít a aspoň trochu jsme se s dětmi mohli vzájemně poznat. Dle toho jsem pak upravila svůj projekt. Další týden jsem v pondělí nastoupila. Seznámila jsem rodiče s tím, co se bude v mateřské škole dít a požádala je o spolupráci.

6.3 Dotazníkové šetření pro rodiče

Dotazníkového šetření se zúčastnilo deset rodičů vybraných dětí, z toho bylo osm žen a dva muži. Věkové rozpětí žen bylo 27-43 let. Věk mužů byl 38 a 45 let. Kromě dvou žen a obou mužů, kteří si vzali dotazník domů, rodiče vyplnili dotazník, když přiváděli děti do mateřské školy nebo si je vyzvedávali. Všichni rodiče mé prosbě vyhověli a dotazník v průběhu mého působení v mateřské škole přinesli. Návratnost tedy byla 100%.

Rodiče odpovídali celkem na šestnáct otázek, z toho bylo deset otázek otevřených a šest položených. Všechny otázky jsem nejprve položila dvěma rodičům v mém okolí, abych zjistila, zda jsou srozumitelné a mají patřičnou vypovídací hodnotu, validitu.

Znění a vyhodnocení dotazníkového šetření

1. Chodí Vaše dítě rádo do mateřské školy? Proč ano? Proč ne?

Sedm rodičů odpovědělo kladně. Důvody byly rozmanité, ale jen jednom případě se jako důvod obliby docházení do mateřské školy objevila sportovní aktivita a to turistika.

Nejčastějším důvodem, který rodiče uváděli (tři z deseti), byla obliba kolektivu a vůbec těšení se na ostatní děti. Dalším důvodem byly výtvarné činnosti. Tuto odpověď uvedli dva rodiče z deseti. Poslední dva rodiče, kteří odpověděli kladně uvedli, že jejich dítě má rádo paní učitelky a těší se na výlety a procházky.

Podle třech rodičů nechodí jejich dítě do mateřské školy rádo, ale ani jedno z důvodů sportovních činností. Vysvětlení bylo pokaždé jiné:

- „*Není tam maminka.*“
- „*Nejraději je doma s rodiči.*“
- „*Nemá rádo paní učitelku.*“

2. Co nejčastěji dělá Vaše dítě po odchodu z mateřské školy?

Ani jedno dítě nedělá mimo kroužek nějakou sportovní aktivitu. Čtyři rodiče z deseti odpověděli, že jejich dítě si hraje venku na zahradě nebo na písku. Tři rodiče z deseti chodí s dětmi na procházku. Ostatní děti se dívají na televizi, kreslí si, hrají si ve svém pokoji.

3. Co nejčastěji dělá Vaše dítě, když se začne nudit?

Jen jedno dítě z deseti si vybere jako náplň volného času sportovní aktivitu a to jízdu na kole. Ostatní děti začínají zlobit a vyžadovat si pozornost.

4. Jak Vaše rodina tráví běžně odpoledne? Trávíte je společně?

Sedm dětí z deseti tráví odpoledne společně s rodiči. Sportovní aktivitu v tomto případě nekoná ani jedna rodina. Většinou tráví děti odpoledne venku na zahradě či na hřišti.

5. Co dělá Vaše dítě nejčastěji o víkendu? Co ho baví, jakou činnost si samo nejčastěji vybírá?

Nejčastějšími odpověďmi byly pobyt v přírodě, ať už na chalupě nebo na výletě a nějaká sportovní aktivita (čtyři děti z deseti). Jen dvě zbývající děti si nejčastěji vybírají nějakou výtvarnou činnost.

6. Jak si představujete ideálně strávený volný čas s Vašimi dětmi?

Pro čtyři rodiče z deseti je nejideálnější variantou trávení volného času nějaký sport. Převážně je to jízda na kole a to hlavně o víkendu. Další nejčastější odpovědi byly společné výlety, tři rodiče. Ideálem pro dva rodiče je odpočinek na zahradě, zatím co si děti hrají. Jeden rodič uvedl jako ideálně návštěvu zábavního centra.

7. Jaké jsou Vaše volnočasové aktivity (přes týden a o víkendu) ?

Celá polovina dotázaných rodičů uvedla, že jejich volnočasovou aktivitou je sport. Nejčastějším sportem je jízda na kole (čtyři rodiče z pěti) a jízda na kolečkových bruslích (tři rodiče z pěti). Kromě čtení knih, které uvedli dva rodiče, své volnočasové aktivity provozují rodiče o víkendu. Přes týden jim na ně nezbyvá čas.

8. Věnujete se/ věnovali /jste se někdy nějakému sportu? (Profesionálně, v oddíle-kroužku, rekreačně

Pět rodičů z deseti se nikdy sportu nevěnovali a ani nevěnují. Druhá polovina rodičů uvedla, že se věnuje převážně dvěma sportům rekreačně (jízdní kolo a kolečkové brusle), jeden rodič chodí pravidelně na aerobic.

9. Na jakou oblast zájmů je podle Vás Vaše dítě orientováno?

Jen podle jednoho rodiče je jeho dítě orientováno na sportovní aktivity. Celkem šest rodičů uvedlo, že je jejich dítě orientováno výtvarně. Dva dotázaní rodiče odpověděli, že jejich dítě není vyhraněné a zajímají ho všechny oblasti. Poslední rodič si myslí, že má dítě hudebně zaměřené.

10. Chodí Vaše dítě do nějakého zájmového kroužku? Pokud ano, do jakého a jak často dítě tento kroužek navštěvuje?

Sedm dětí z deseti navštěvuje pravidelně nějaký zájmový kroužek. Z těchto sedmi dětí chodí dvě děti na dva kroužky (plavání a tenis, plavání a výtvarný kroužek). Šest kroužků je sportovních (plavání, tenis, fotbal, karate, cvičení, tanečky). Jen jedno dítě chodí na výtvarný kroužek.

- 11. Podle čeho zájmové kroužky vybíráte? (Náplň kroužku, provozní doba, cena kroužku, vzdálenost od bydliště, zájmy dítěte ...)**

Pro polovinu rodičů z šesti je při výběru kroužku dítěti rozhodující jeho zájem. Dva rodiče zajímá hlavně náplň kroužku a jeden rodič se zaměřuje na to, kdo vybraný kroužek vede.

- 12. Chodí Vaše dítě do zájmových kroužků rádo - nerado? Do kterých? Proč?**

Všechny děti, kromě jednoho, chodí podle rodičů do kroužků rády. Jedno dítě do kroužku nechodí rádo, protože je tam nejmenší. Není to teda z důvodu, že by ho kroužek nebavil.

- 13. Orientujete se v nabídce zájmových kroužků ve vašem okolí? Pokud ano, jste spokojeni s jejich nabídkou?**

Sedm rodičů z deseti se v nabídce kroužků orientuje, ale jen tři z nich jsou s nimi spokojeni. Vadí jim malý výběr a někdy nízká kvalita náplně a vedení. Rodiče dětí, kteří žádný kroužek nenavštěvují se ani v jejich nabídce neorientují.

- 14. Nabízíte Vašemu dítěti sportovní aktivity? Pokud ano, využíváte zájmových kroužků nebo se angažujete sami?**

Většina rodičů se snaží svému dítěti sport nabízet sama. Pokud by se ale jednalo o sport, který sami neumí a neznají a dítě by o něj mělo zájem, využili by kroužku. Dva rodiče se obracejí na kroužky.

- 15. . Které aktivity mimo mateřskou školu má Vaše dítě rádo?**

Sportovní aktivity má ráda přesně polovina dětí. Jako nejoblíbenější je jízda na kole (čtyři z pěti). Další dvě děti chodí, podle rodičů, rády na výlety. Jen jedno dítě má nejraději televizi. Počítač ani videohry rodiče neuvedli.

- 16. Jak se podílíte na náplni volného času Vašeho dítěte?**

Sedm rodičů z deseti uvedlo, že jejich hlavní podíl je jeho organizace, výběr kroužků a hlavně zjištění dopravy na kroužky. Tři rodiče, opět dětí, které na kroužky nechodí, s dětmi volný čas plánují.

6.4 Rozhovor s dětmi

Rozhovor jsem prováděla se všemi vybranými dětmi. Snažila jsem se pro něj vybrat klidnou chvíli a místo a dítě od něčeho neodtrhnout. Většinou to bylo v době, kdy už mělo dítě činnost hotovou a ostatní děti ještě pracovaly nebo při pobytu venku. Všechny děti byly vstřícné a ochotné odpovídat. Délka rozhovoru byla přiměřená, dětem nečinilo problém udržet pozornost do konce. Připadaly si velmi důležitě. Jediným problémem byl fakt, že si zhruba polovina dětí přesně nepamatovala, co předcházející den dělaly. Musela jsem jim pomoci a k odpovědi je navést dalšími doplňujícími otázkami.

Otázky pro rozhovor:

1. Líbí se Ti v mateřské škole? Chodíš do ní rád? Proč ano či ne?
2. Co v mateřské škole rád děláš a proč? (Jakou činnost si nejraději vybíráš?)
3. Co nejčastěji děláš, když přijdeš z mateřské školy domů?
4. Co nejčastěji děláte doma, když se všichni sejdete?
5. Chodíš do nějakého kroužku? (Ano: Do jakého? Vybral sis ho sám? Baví tě tam chodit? Chtěl bys chodit někam jinam, do jiného kroužku? Ne: Proč ne? Chtěl bys chodit do nějakého kroužku? Do jakého? Proč?)
6. Co děláte doma o sobotě a o neděli? Jste všichni pohromadě?

Vyhodnocení rozhovoru s dětmi

Všem dětem se v mateřské škole líbí a chodí do ní rády. Osm dětí uvedlo jako hlavní důvod kamarády. Dalšími důvody byly obliba paní učitelky, spousta hraček a možnost výtvarných činností.

Všechny děti si v mateřské škole nejraději hrají. Dívky s kočárky a panenkami, chlapci si rádi hrají v tělocvičně, protože tam je hodně místa. Jedna dívka uvedla, že ráda svačí a jeden chlapec hodně rád zpívá.

Po příchodu z mateřské školy jde pět dětí z deseti ven, na zahradu, na hřiště nebo s rodičem na procházku. Dvě děti si samostatně hrají v pokoji a tři děti z deseti si nejprve pustí nějakou pohádku v televizi. Pokud je venku nepříznivé počasí, zúčastňují se některé děti chodu domácnosti („...pomáhám mámě s vařením, uklízím nádobí...“).

Šest dětí z deseti řeklo, že si nejčastěji společně hrají, když se sejdou. U dvou dětí doma se společně večerí a čtou se pohádky. Jedno dítě se s rodiči dívá na pohádky. Zbývajících dětí si nemohlo odpověď vybavit a tak uvedlo, že spí.

Do kroužku chodí celkem sedm dětí z deseti. Většinou děti odpovídaly, že si kroužek vybraly samy nebo jim s tím pomohl jeden z rodičů. Jedna dívka uvedla, že chodí do kroužku, protože tam chodí i její sousedka. Jak už je uvedeno v dotazníku pro rodiče, šest kroužků je sportovních a jeden výtvarný. Dvě dívky by nejraději chodily na balet, ale prý je pro ně moc těžký. Jeden chlapec, který nechodí nikam, by chtěl chodit do výtvarného kroužku, protože rád kreslí.

Polovina dětí, tedy pět z deseti, si myslí, že nejčastěji jezdí o víkendu na chalupu nebo někam na výlety. Dvě děti jezdí za babičkou a dědou. Jedno dítě je nejčastěji doma, kde si všichni hrají nebo chodí jen na hřiště. Zbývajících dvě děti si nemohly vzpomenout.

6.5 Pozorování dětí

Děti jsem pozorovala v průběhu celého týdne. Každý den jsem se zaměřila na dvě vybrané děti. Činnosti dětí jsem zapisovala do připraveného archu. Rozdělila jsem jej na dvě kolonky, volná hra a pobyt venku. Přičemž volná hra se uskutečňovala v ráno, kdy se děti scházely, cca do 9.00 hod. a v době mezi dokončením řízených aktivit. Pobyt venku trval zhruba 1,5 hod v rozmezí od 10.15- 11.45. Děti si v této době vybíraly činnosti výhradně podle sebe.

K dispozici měly průlezku s klouzačkou, dvěma houpačkami a malou horolezeckou stěnou. Dále dvě koloběžky, pískoviště a několik hraček na písek (bábovky, lopatky, hrábě...). Cílem pozorování bylo zjistit, kolik dětí si vybere během dne nějakou pohybovou aktivitu a jaká aktivita to nejčastěji je.

Zhodnocení

Z deseti pozorovaných dětí si pohybovou činnost během ranních volných her vybralo sedm dětí. Nejčastěji to byly běhavé lokomoční hry, hra na honěnou- tři děti, fotbal- dvě děti. Dvě děti si také vybraly tanec.

Při pobytu venku si nejvíce dětí vybralo hry na průlezce a to šest z deseti. O jedno dítě méně, tedy pět dětí, převážnou část pobytu venku běhalo. Koloběžku si půjčily čtyři děti a dvě děti hrály venku fotbal.

Celkem si děti vybraly šestnáct aktivit. Pohybové zaměření z nich mělo deset činností.

6.6 Celotýdenní projekt

V rámci projektu jsem zjišťovala i **orientovanost dětí v různých druzích sportů**. Vytvořila jsem si kartičky s obrázky sportů a ptala jsem se jich, jaký sport na obrázku vidí. Kartičky jsem rozdělila do tří skupin : známé sporty, méně známé sporty, netradiční sporty.

První dvě skupiny jsem s dětmi poznávala společně při komunitním kruhu nebo během dopoledních činností. Poznávání netradičních sportů jsem dělala s dětmi individuálně, abych mohla jejich odpovědi detailně zaznamenávat do archu.

Děti činnost velmi bavila a v průběhu týdne si několikrát vyžádaly její opakování. Kartičky jsem jim i půjčila ke stolu, kde si je mezi sebou samy ukazovaly a poznávaly.

- Známé sporty: jízda na kole, lyžování, běžkování, hokej, basketbal, vodáctví, formule.
- Méně známé sporty: horolezectví, pinpong, balet, dostihy (žokejství), létání horkovzdušným balónem.
- Netradiční sporty: skákání volným pádem, windsurfing, karate, jóga, squash, kulturistika, curling.

Nejvíce dětí přesně pojmenovalo **karate, 3 děti**.

Nejvíce dětí nepoznalo **curling, 5 dětí**.

(Detailní výsledky jsou zaznamenány v tabulce.)

7. Obecní mateřská škola

7.1 Charakteristika výzkumného souboru

Tato mateřská škola se nachází v malé obci blízko města Poděbrady. Je to jednotřídka, ve které je zapsáno celkem 20. Počet zapsaných dětí je nízký z důvodů prostorového omezení. Třída je heterogenní. Opět jsem vybrala pět nejstarších dívek a pět nejstarších chlapců. Věkové rozpětí dívek bylo 5,7-6,1 let a věkové rozpětí chlapců bylo 5,5-6,3 let.

7.2 Vlastní organizace výzkumu

Výzkum v této mateřské škole jsem prováděla poslední týden v dubnu. Neměla jsem bohužel možnost přípravy jako v pražské mateřské škole. Organizaci a chod mateřské školy jsem ale znala, jelikož jsem se v ní byla podívat asi měsíc před výzkumem. Paní ředitelka mi dala potřebné informace a dokumenty.

7.3 Dotazníkové šetření pro rodiče

Rodiče vybraných dětí jsem opět požádala o spolupráci a všichni souhlasili. Tentokrát si rodiče vzali dotazníky domů. Poprosila jsem je, zda by mohli přinést dotazníky do konce týdne. Návratnost i přesto byla 100%. Mohla jsem díky tomu získat kompletní informace a umožnilo mi to lepší vyhodnocení šetření. Dotazníkové šetření se zúčastnilo 9 žen ve věku 29- 40 let a jeden muž ve věku 36 let. Většina respondentů bydlí v rodinném domě či v malém bytovém domě, takže mají k dispozici vlastní zahradu. To se projevuje i u mnoha odpovědí.

Znění a vyhodnocení dotazníkového šetření

1. Chodí Vaše dítě rádo do mateřské školy? Proč ano? Proč ne?

Převážná většina dětí, devět z deseti, chodí podle rodičů do mateřské školy ráda. Nejčastějším důvodem (pět dětí z deseti) je obliba kolektivu, stejně jako v pražské mateřské škole. Dvě děti chodí rády do mateřské školy, protože je baví výtvarná tvorba. Jedno dítě je nejraději na zahradě a poslední dítě nechce být doma s rodiči.

Jen jedno vybrané dítě nechodí do mateřské školy rádo a to z důvodu stesku po rodičích. Opět ani jeden rodič neuvedl jako důvod pohybové aktivity, které se často v mateřské škole odehrávají.

2. Co nejčastěji dělá Vaše dítě po odchodu z mateřské školy?

Více než polovina dětí si nejčastěji hraje na zahradě (šest z deseti). Dvě děti sledují v televizi pořady pro děti a zbylé dvě děti si podle rodičů nejraději a nejčastěji hrají ve svém pokoji. Přestože se nikdo nezmínil o sportovních aktivitách, dá se předpokládat, že děti většinu času venku tráví pohybovými činnostmi.

3. Co nejčastěji dělá Vaše dítě, když se začne nudit?

Překvapivě si šest dětí z deseti najde, podle rodičů, činnost venku, kterou se zabaví. Další tři děti se dívají na televizi. Jedno dítě si jako zábavnou činnost vybere kreslení.

4. Jak Vaše rodina tráví běžně odpoledne? Trávíte je společně?

Čtyři děti z deseti tráví odpoledne s jedním rodičem venku, nejčastěji na zahradě. Další dvě děti také netráví odpoledne společně s rodiči, ale u babičky. Dvě děti, jako rodiče uvedli navštěvují kroužky a zbylé dvě děti jsou s rodiči doma.

5. Co dělá Vaše dítě nejčastěji o víkendu? Co ho baví, jakou činnost si samo nejčastěji vybírá?

Nejčastější víkendovou náplní byl opět pobyt v přírodě, ovšem ne na chalupách, ale na vlastních zahradách či na výletech. Tuto odpověď uvedlo pět rodičů z deseti. Podle třech rodičů jejich dítě nejvíce baví jízda na kole (tři z deseti). Dvě děti jsou nejraději na zahradě a zabavují se různými zahradnickými činnostmi.

6. Jak si představujete ideálně strávený volný čas s Vašimi dětmi?

Stejný počet rodičů, čtyři z deseti, vidí společné výlety nebo společné sportovní činnosti jako ideálně strávený volný čas s dětmi. Jedna rodina by nejraději vycestovala společně do zahraničí k moři a podle jedné rodiny je ideálem odpočinek bez povinností svém domě.

7. Jaké jsou Vaše volnočasové aktivity (přes týden a o víkendu) ?

Celkem čtyři rodiče z deseti uvedli jako volnočasovou aktivitu sport. Ve všech případech se jednalo o jízdu na kole.

Další nejčastější odpovědí byla práce na zahradě, tu zmínili tři rodiče z deseti. Ruční práce baví dva rodiče. Jeden rodič ve volném čase chodí nejraději na túry. Všichni rodiče se shodli, že čas na tyto aktivity mají jen o víkendu nebo po večerech.

8. Věnujete se/ věnovali /jste se někdy nějakému sportu? (Profesionálně, v oddíle-kroužku, rekreačně)

Větší část rodičů se rekreačně věnuje více sportovním aktivitám. Nejčastější je jízda na kole, tu uvedlo šest rodičů z deseti. Tři rodiče jsou vyznavači lyžování. Dva rodiče si rádi zahrají tenis. Jedna žena se věnuje pravidelně aerobiku a jeden muž pravidelně trénuje box. Pouze tři rodiče uvedli, že se sportu vůbec nevěnují.

9. Na jakou oblast zájmů je podle Vás Vaše dítě orientováno?

Podle čtyř rodičů z deseti je jejich dítě orientováno spíše výtvarně. Tři rodiče si myslí, že má dítě sportovní sklony. Dva rodiče uvedli, že má dítě zájem o hudbu a jen jeden rodič zaškrtl všechny varianty, tedy výtvarnou, hudební i sportovní.

10. Chodí Vaše dítě do nějakého zájmového kroužku? Pokud ano, do jakého a jak často dítě tento kroužek navštěvuje?

Děti, které do žádného kroužku nechodí, je šest.

Čtyři děti chodí pravidelně na zájmový kroužek, z toho jedno dítě chodí na kroužky dva. Je to fotbal a cvičení. Celkem chodí dvě děti na fotbal, dvě děti na cvičení a jedna dívka

11. Podle čeho zájmové kroužky vybíráte? (Náplň kroužku, provozní doba, cena kroužku, vzdálenost od bydliště, zájmy dítěte ...)

Ze čtyř rodičů, tři vybírají kroužek podle zájmů dítěte. Jen pro jednoho rodiče je rozhodující náplň kroužku.

12. Chodí Vaše dítě do zájmových kroužků rádo - nerado? Do kterých? Proč?

Podle rodičů chodí všechny čtyři děti do kroužků rády.

13. Orientujete se v nabídce zájmových kroužků ve vašem okolí? Pokud ano, jste spokojeni s jejich nabídkou?

Jen dva rodiče z deseti jsou spokojeni s nabídkou kroužků. Většina rodičů, tedy šest, je nespokojeno. Hlavním důvodem je malá nabídka a velká vzdálenost od bydliště. Dva rodiče se v nabídce vůbec neorientují.

14. Nabízíte Vašemu dítěti sportovní aktivity? Pokud ano, využíváte zájmových kroužků nebo se angažujete sami?

Sedm rodičů z deseti se snaží nabízet sportovní aktivity dítěti samostatně. Dva rodiče využívají kroužků. Jeden rodič dítěti aktivity nenabízí.

15. Které aktivity mimo mateřskou školu má Vaše dítě rádo?

Nejvíce dětí, tedy tři, má nejraději sportovní aktivity. Rodiče zmínili hlavně jízdu na kole a fotbal, který je v této obci oblíbený. Stejný počet dětí si rád hraje na zahradě. Na výlety jezdí rády dvě děti a jedno dítě se nejraději dívá na televizi.

16. Jak se podílíte na náplni volného času Vašeho dítěte?

Polovina rodičů uvedla, že se podílí hlavně na náplni volného času jejich dětí. Rodiče čtyř dětí, které chodí do zájmového kroužku, zajišťují organizaci volného času a rozvoz na kroužky. Jeden rodič se na volném čase svého dítěte téměř nepodílí. Dítě se prý dokáže zabavit samo a nechávají mu volnost.

7.4 Rozhovor s dětmi

Rozhovor jsem vedla ve volných chvílích se všemi vybranými dětmi v průběhu týdne. Vždy jsem si sedla s dítětem stranou a snažila jsem se navodit klidnou atmosféru. Všechny děti spolupracovaly a setrvaly v rozhovoru až do konce. Stejně jako většina dětí z pražské mateřské školy, si tyto děti špatně vybavovaly činnosti z předešlých dní a bylo nutné jim pomáhat a pokládat jim doplňující otázky.

Vyhodnocení

Ani jedno z dětí nechodí do mateřské školy nerado. Všem se tam velmi líbí a jako hlavní důvod uvádějí, že si mohou hrát na velké zahradě (čtyři děti z deseti).

Tři děti z deseti chodí do mateřské školy rádi, protože se jim líbí hry, které tam hrají a tři děti se vždy těší na kamarády, které tam mají.

Polovina dětí si nejraději v mateřské škole hraje. Jen dvě děti z nich uvedly s čím a to se stavebnicemi a na pískovišti s bagry. Tři děti z deseti rádi zpívají a tančí. Jedno dítě si nejčastěji a nejraději hraje v kuchyňce a poslední dítě rádo kreslí.

Sedm dětí jde okamžitě po příchodu z mateřské školy domů ven. Pokud to počasí dovolí. Jinak si hrají doma v pokoji nebo s rodičem, který je doma (dvě děti). Jedno dítě chodí ze školky k babičce, kde si hraje se zvířaty.

Společně se schází celá rodina až na večeri u čtyř dětí. Dvě děti si doma společně povídají, co za den zažili. Další dvě děti se dívají s rodiči na televizi. Jedno dítě uvedlo, že plánují, co budou o víkendu. Poslední dítě odpovědět nedokázalo.

Jedno dítě z deseti chodí na dva kroužky, oba jsou sportovní, fotbal a cvičení. Další tři děti chodí na jeden kroužek. Všechny tři kroužky jsou překvapivě sportovně zaměřené- fotbal, gymnastika a cvičení.

Ostatních šest dětí na žádný kroužek nechodí.

Na výlety o víkendu jezdí pět dětí z deseti. Čtyři děti tráví víkendy doma na zahradě a hrají si. A jedno dítě uvedlo, že jezdí na kole s matkou.

7.5 Pozorování dětí

Vybrané děti jsem pozorovala průběžně celý týden. Zaznamenávala jsem do připraveného archu, jaké aktivity si během dne děti vybírají. V této mateřské škole se děti scházejí ráno dříve, nejdéle do půl deváté, a tak nemají tolik prostoru na ranní volné hry. Oproti pražské mateřské škole si ale děti mohou hrát v době, než odejdou ven. Vzhledem k tomu, že začínají s řízenými činnostmi dříve, jsou i dříve hotoví. Nebo jdou i na procházku či na zahradu dříve a vracejí se půl hodiny před obědem. V této době je dětem také ponechána volnost. Pokud však mají zájem, paní učitelka má vždy připravenou nějakou činnost. Na zahradě mají děti dvě průlezky, dvě houpačky, velké pískoviště s mnoha hračkami a raritou jsou tři zahradní domky, ve kterých si děti často hrají na rodinu. Dále mají děti k dispozici tři jízdní kola, švihadla, několik míčů a mnoho hraček na pískoviště.

Zhodnocení

Během volných her si devět dětí z deseti vybralo nějakou pohybovou aktivitu. Nejčastější byla hra s míčem, převážně házení. Tři chlapci hráli fotbal a další dvě děti si vybraly běhovou činnost. Dvě dívky se zabavily skákáním přes švihadlo. Z těchto devíti dětí si tři děti vybraly dvě pohybové aktivity.

Při pobytu venku si všech deset dětí alespoň jednou vybralo pohyb. Největší zájem byl opět o průlezky. Shodně, tedy tři děti, si nejčastěji vybraly běhovou aktivitu, jízdu na kole a houpání na houpačce. Dva chlapci hráli téměř celou dobu fotbal.

Celkem se během dne objevilo třináct druhů aktivit. Z toho bylo osm aktivit zaměřeno pohybově.

7.6 Orientovanost dětí v různých druzích sportů

Stejně jako v pražské mateřské škole jsem zorganizovala tuto aktivitu i v obecní mateřské škole. I tady to děti zaujalo a vyptávaly se na další druhy sportů, které znám. Vyjmenovávaly mi, které sporty znají oni a vymýšlely i nové druhy sportů. Většinou děti všechny sporty poznaly, když ne převážná většina, tak alespoň jedno dítě se vždy ozvalo.

Nejvíce dětí přesně pojmenovalo **windsurfing a squash**, 3 děti.

Nevíce dětí nepoznalo **curling**, 5 dětí.

(Detailní výsledky jsou zaznamenány v tabulce.)

8. Porovnání mateřských škol v nejdůležitějších otázkách

- Počet vybraných dětí v Praze: 10
- Počet vybraných dětí v obci: 10
- Počet rodičů vybraných dětí v Praze: 20
- Počet rodičů vybraných dětí v obci: 20

- **Kolik rodičů se věnuje sportu?**

	Sportují	Nesportují
Praha	14	6
Obec	15	5

- Přestože mají rodiče žijící v menší obci větší možnost vyjet do přírody, je jejich počet jen o jednoho vyšší, než v Praze. Pražští rodiče mají ale větší výběr v organizovaných sportovních činnostech a kroužcích.

- **Kolik dětí chodí do kroužků?**

	Ano	Ne
Praha	7	3
Obec	4	6

- V Praze děti chodí do šesti různých kroužků, z toho je pět zaměřeno sportovně. Tři děti chodí do sportovního kroužku, i když se jeden z rodičů nevěnuje sportu. Jedno dítě chodí do sportovního kroužku, i když oba rodiče nesportují.
- V obci chodí děti do tří různých kroužků a všechny jsou zaměřeny sportovně. Jedno dítě chodí do sportovního kroužku, i když se jeden z rodičů sportu nevěnuje. Oba rodiče zbylých dětí sportují.

- **Kolik dětí si vybere během dne pohybovou aktivitu?**

	Volné hry	Pobyt venku
Praha	7	9
Obec	9	10

- V pražské mateřské škole děti prováděly celkem šestnácti aktivit, z toho deset zaměřeno pohybově.
- V obecní mateřské škole děti prováděly celkem třináct aktivit, z toho devět bylo zaměřeno sportovně.

- **Jak tráví volný čas děti během týdne? (Průměrně z deseti dětí)**

	Praha	Obec
Samostatné hry na zahradě	3,6	5,3
Sledování televize	1	2,5
Samostatná hra doma	3	2
Výtvarná činnost	3	1

- Jelikož mají mimopražské děti větší možnost trávit volný čas na zahradě domu ve kterém bydlí, projevuje se to i na výsledku. Překvapivé je, že o 1,5 dítěte více sleduje televizi ve volném čase v obci, než v Praze. Naopak průměrně tři děti z deseti v Praze si nejčastěji hrají samy v pokoji oproti dvěma v obci.

- Jak tráví volný čas děti o víkendu?

	Praha	Obec
Pobyt v přírodě	4	5
Sportovní činnosti	4	3
Výtvarné činnosti	2	0
Zahrada	0	2
Zábavní centrum	1	0

- Jen o jedno dítě více, než v Praze, tráví volný čas o víkendu v přírodě. V dnešní době už mají i pražské děti možnost poměrně rychle odjet někam do přírody. Vzniká mnoho nových parků s různými možnostmi vyžití a i doprava k lesům nejbližší Prahy je frekventovanější. Volný čas o víkendu v zábavním centru průměrně tráví jen jedno dítě z deseti, ale osobně si myslí, že rodiče tuto variantu neuváděli záměrně.

9. Potvrzení hypotéz:

H1. *Předpokládám, že se sportovní aktivity v rodině uskutečňují převážně o víkendu.*

Odpověď na hypotézu vyplynula z dotazníkového šetření a z rozhovoru s dítětem. Všechny dvacet rodičů, tedy 100%, uvedlo, že jim na sportovní aktivity zbývá čas jen o víkendu. Děti odpovídaly podobně, nejvíce činností uvedly hlavně o víkendu, jelikož ho tráví společně s rodiči.

Hypotéza se potvrdila

H2. *Předpokládám, že se rodiče snaží dětem nabízet sportovní aktivity, i když oni sami nesportují.*

I když se v rodině ani jeden z rodičů nevěnuje sportovním činnostem (4 rodiče ze 40), dítěti je nabízí. Buď prostřednictvím okolí (jiní rodinní příslušníci, pasivní sledování sportů), nebo využijí kroužku (4 rodiče z 20). Pokud v rodině nesportuje jen jeden z rodičů (7 rodičů ze 40), situace se nemění. Vše se snaží zajistit druhý rodič.

Hypotéza se potvrdila.

H3. *Předpokládám, že rodiče vybírají kroužky dětem podle toho, jakou má dítě oblast zájmů.*

Z deseti rodičů šest uvedlo, že kroužky vybírají podle zájmů dítěte. Sedm rodičů si myslí, že je dítě orientováno sportovně. Sportovní kroužky tvoří 90% všech kroužků, které děti navštěvují.

Hypotéza se potvrdila

H4. *Předpokládám, že rodiny žijící v Praze využívají větší nabídky kroužků pro naplnění volného času dítěte.*

Děti v Praze navštěvují šest druhů kroužků. Z deseti dětí do nich chodí sedm. Děti v malé obci chodí do tří různých kroužků. Dva kroužky se nacházejí přímo v obci. Rodiče třetího dítěte jej do kroužku dováží. Z deseti dětí navštěvují kroužky čtyři.

Hypotéza se potvrdila.

H5. *Předpokládám, že děti, které se sportovním aktivitám pravidelně nevěnují, nebudou znát názvy a druhy vybraných netradičních sportů.*

Tuto hypotézu jsem zjišťovala pomocí individuálního rozhovoru s dětmi, kdy jsem jim ukazovala obrázky sedmi netradičních druhů sportů. Výsledky mi ale hypotézu nepotvrdily. Nedá se říct, že by děti, které se sportu nevěnují, nepoznaly větší počet sportů, než děti sportující. Ani jedno dítě nevynikalo výrazným či podprůměrným výsledkem. Všechny děti pojmenovat a poznat od tří do pěti sportů.

Tato hypotéza se nepotvrdila.

H6. *Předpokládám, že mimopražské děti budou během dne více vyhledávat pohybové aktivity, než děti z Prahy.*

Výsledek této hypotézy jsem zjišťovala prostřednictvím pozorování dětí během dne. V pražské mateřské škole si pohybovou venku vybralo devět dětí z deseti. Pohybovou aktivitu uvnitř si vybralo sedm dětí. V obecní mateřské škole se všechny děti venku věnovaly nějaké pohybové aktivitě. Devět dětí z deseti se zabavilo pohybovou aktivitou uvnitř.

Hypotéza se tedy potvrdila.

10. Diskuze

Cílem práce bylo zjistit, jak tráví dítě předškolního věku svůj volný čas po příchodu z mateřské školy a o víkendu, a dále se pokusit zjistit, jaké procento tvoří pohybové aktivity. Tohoto cíle se mi podařilo dosáhnout prostřednictvím dotazníkového šetření, které jsem prováděla na dvou mateřských školách, pražské a mimopražské. Jelikož soubor čítal dvacet dětí a čtyřicet rodičů, nelze vyvodit jednoznačné závěry a nemůžeme je použít v celorepublikovém školství.

Z výzkumu vyplynulo, že nejčastěji tráví svůj volný čas děti během týdne pobytem na zahradě, kde si samostatně hrají. V Praze je to průměrně 5,3 dítěte a v malé obci 3,6 dítěte. Pravděpodobně je pro rodiče, kteří tuto možnost mají nejjednodušší, poslat dítě na zahradu, ať si tam hraje a nezlobí.

Mají o něm přehled, nemusí se bát, že někam uteče a hlavně pro ně, to nepředstavuje žádnou práci. Samozřejmě je pobyt na zahradě, na čerstvém vzduchu, pro dítě lepší, než když je celý

den někde v pokoji, ale i tento způsob trávení volného času se přispěním rodičů dá velmi ozvláštnit a zpestřit. Druhou nejčastější aktivitou je u pražských dětí samostatná hra doma, průměrně 2,5 dítěte z deseti, a u dětí mimopražských bohužel sledování televize, tři děti z deseti. Tuto náplň volného času si vysvětluji tím, že jim televize nabízí nové, zajímavější věci, než malá obec, kterou mají proběhnoutou několikrát a všechna místa znají i poslepu. Neposkytuje jim tolik dětských hřišť a různé koutky, jako Praha.

Při zjišťování oblíbenosti volnočasových aktivit o víkendu se ukázalo, že celá polovina dětí z malé obce s rodinami tráví čas v přírodě, na výletech. U pražských rodin je to však jen o jedno dítě méně. Z deseti dětí se sportovním aktivitám v rodině v obci věnují o víkendu tři. V Praze je to naopak o jedno dítě více, tedy čtyři. Vysvětluji si to tím, že se snaží rodiče v Praze dohnat to, co přes týden, pravděpodobně kvůli náročnosti zaměstnání, zameškají. Když si uvědomím, jak vypadají parky odpoledne přes týden oproti víkendu, kdy tam člověk přes jejich přeplněnost sotva projde, jsou asi výsledek a má domněnka pravdivé.

Velkou roli v náplni volné času může hrát také to, že rodiče pražských dětí mají mnohem větší výběr kroužků, než rodiče dětí v malé obci. To potvrdil i výzkum, kdy z deseti dětí v Praze, chodí do kroužku sedm, kdežto v obci jen čtyři. Tam mají ale rodiče a děti na výběr jen ze dvou druhů kroužků, na zbytek kroužků by musely děti dojíždět nebo spíš je rodiče dovážet.

Vlastní výzkum probíhal v každé mateřské škole týden. Pro účely mé bakalářské práce to byla dostatečně dlouhá doba, jelikož se mi podařilo získat potřebné informace. Abychom ale získali detailní a ucelenější informace, bylo by pro celý výzkum ideálnější, provést ho na více mateřských školách zároveň a zaměřit se také na počet možností k trávení volného času, které místo bydliště rodinám nabízí. Zajímavé by také bylo zjistit, jak se liší náplň volného času rodin během roku, tedy v závislosti na ročním období.

Závěr

Vyhodnocením získaných výsledků se mi podařilo odpovědět na mnoho otázek a posoudit pravdivost stanovených hypotéz. Čekala jsem, že výsledek šetření bude více alarmující.

Připadalo mi, že většina dětí tráví odpoledne sledováním televize nebo u počítače.

Z dotazníků to ale naštěstí nevyplývalo. Více než polovina dětí a rodin tráví svůj volný čas na čerstvém vzduchu, ať už na zahradě nebo v přírodě. Osobně si ale myslím, že ne všichni rodiče uvedli informace tak, jak opravdu jsou.

Doufám, že je třeba můj výzkum dovedl k zamyšlení, nad náplní a způsobem trávení jejich volného času a hlavně i dětí. U těch se dá mnoha špatným návykům ve stylu života předejít a velkou zásluhu na tom mají právě rodiče.

5. DVORÁKOVÁ, Hana. *Psychika a život rurálního prostředí dětí*. Praha: Portál, 2002. 144 s. ISBN 80-7178-613-4

6. DVORÁKOVÁ, Hana. *Základní psychika*. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2006. 11 s. ISBN 80-7290-259-2

7. FIONOVÁ, Darina. *Náš dům - Recyklovač odpadů*. Fragment : Havlíčkův Brod, 2001. 240 s. ISBN 80-7200-518-9

8. FRAJBERGROVÁ, Štěpán B. *Magická roky*. 1. vyd. Praha: Triton, 2002. 240 s. ISBN 80-7254-270-2

9. HÁJEK, Bohuslav. *Pedagogická a psychologická řešení dětí: analýza praxe*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1

10. HÁJEK, Jeroným. *Antropologie dětí*. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2001. 96 s. ISBN 80-7290-063-3

11. HRADBOČNÁ, Marie a kol. *Výběr problémů sociální pedagogiky*. Praha: Karolinum - pedagogická Univerzita Karlovy, 1997. ISBN 302-005-98

12. CHOUTKA, Miroslav. *Kapitoly z historie sportu*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze - fakulta tělesné výchovy a sportu, 1984. ISBN 60-123-84

13. KREJČÍŘOVÁ, Olga, Pa D. a kol. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Praha: Univerzita, 2002. ISBN 80-738-5729-7

14. KROPÁČKOVÁ, Jitka. *Budování naší společnosti*. Praha: Portál, 2005. 160 s. ISBN 978-80-7367-359-8

15. MATĚJČEK, Z. *Po dobrém nebo po zlému?*. Praha: Portál, 2007. 109 s. ISBN 80-7367-270-7

16. MUŽÍK, Vladislav. KPEČÍ, Milada. *Třídna výchova a učení*. 1. vyd. Olomouc: Hama, 1997. 144 s. ISBN 80-85783-17-7

Seznam literatury

1. ADAMÍROVÁ, Jiřina. Využití automasáže ve zdravotní tělesné výchově. *Pohyb je život*. 2009, roč. 13, č. 2, s. 24-27.
2. BIRLEY, John. *7 prvních let života rozhoduje*. Karel Balcar. Praha : Portál, 1996. 111 s. ISBN 80-7178-109-6
3. DOBRÝ, Lubomír. Benefity a škody sportu mládeže. *Tělesná výchova a sport mládeže*. 2008, roč. 74, č. 1, s. 5.
4. DVOŘÁKOVÁ, Hana. *Didaktika tělesné výchovy nejmenších dětí*. Praha: Univerzita Karlova v Praze- Pedagogická fakulta, 2007. 123 s. ISBN 978-80-7290-298-9
5. DVOŘÁKOVÁ, Hana. *Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte*. Praha: Portál, 2002. 144 s. ISBN 80-7178-693-4
6. DVOŘÁKOVÁ, Hana. *Základní motorika*. Praha: Univerzita Karlova v Praze- Pedagogická fakulta, 2006. 43 s. ISBN 80-7290-259-8
7. EIONOVÁ, Dorothy. *Naše dítě - Rozvoj osobnosti*. Fragment : Havlíčkův Brod, 2001. 240 s. ISBN 80-7200-518-9
8. FRAIBERGROVÁ, Selma H.. *Magické roky*. 1. vyd. Praha: Triton, 2002. 260 s. ISBN 80-7254-270-2.
9. HÁJEK, Bedřich. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1
10. HÁJEK, Jeroným. *Antropomotorika*. Praha: Univerzita Karlova v Praze- Pedagogická fakulta, 2001. 96 s. ISBN 80-7290-063-3
11. HRADEČNÁ, Marie a kol. *Vybrané problémy sociální pedagogiky*. Praha: Karolinum- nakladatelství Univerzity Karlovy, 1998. ISBN 382-005-98
12. CHOUTKA, Miroslav. *Kapitoly z teorie sportu*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze- fakulta tělesné výchovy a sportu, 1984. ISBN 60-123-84
13. KREJČÍŘOVÁ, Olga, Ph.D. a kol.. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Praha: Eteria, 2002. ISBN 80-238-8729-7
14. KROPÁČKOVÁ, Jana. *Budeme mít prvňáčka*. Praha: Portál, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7367-359-8
15. MATĚJČEK, Z. *Po dobrém nebo po zlém?* . Praha: Portál, 2007. 109 s. ISBN 80-7367-270-7
16. MUŽÍK, Vladislav, KREJČÍ, Milada. *Tělesná výchova a zdraví*. 1. vyd. Olomouc: Hanex, 1997. 144 s. ISBN 80-85783-17-7

17. NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Praha: Portál, 1998. 328s. ISBN 80-7178-218-1
18. PÁVKOVÁ, Jiřina a kol. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6
19. PFEFFER, Simone. *Rozvíjíme emoce dětí*. Monika Žárská. Praha : Portál, 2003. 106 s. ISBN 80-7178-764-7
20. ŘÍČAN, Pavel, VÁGNEROVÁ, Marie a spolupracovníci. *Dětská klinická psychologie*. 1.vyd. Praha: AVICENUM, 1991. 360 s. ISBN 08-040-91
21. SOBOTKOVÁ, Irena. *Psychologie rodiny*. 1. vyd. Praha : Portál, 2001. 176 s. ISBN 80-7178-559-8.
22. VACÍNOVÁ, M. *Psychologie a společenská výchova*. Praha: Victoria Publishing, a.s. 1995.
23. VÁŽANSKÝ, Mojmír. *Volný čas a pedagogika zážitků*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. ISBN 80-210-0428-2
24. VÁŽANSKÝ, Mojmír. *Základy pedagogiky volného času*. 1. vyd. Brno: Print-Typia, 2001. ISBN 80-86384-00-4

Děty	Pracovníci organizace aktiv	Aktivita v rodinném kruhu
D1	- Speciální kroužek cvičení (1x týdně, 1 hod.)	- Zkouška lyžování - Kolo kolo
D2	-----	- Rodní kolo - Výlety
D3	-----	- Rodní kolo - Výlety - Dovolená v zahraničí
D4	- Gymnastika pro děti (1x týdně, 1,5 hod.) - Zkouška tance (nahrát)	- Rodní kolo - Tane
D5	-----	- Rodní kolo - Tane - Lyže

Přílohy

Příloha č. 1

Sportovní volnočasové aktivity předškolních dětí v obecní mateřské škole

Dívky

D1 - 6,1 let

- matka: nesportuje
- otec: rekreačně lyže, fotbal, profesionálně box

D2 - 5,10 let

- matka: rekreačně jízdní kolo
- otec: nesportuje

D3 - 5,10 let

- matka: nesportuje
- otec: nesportuje

D4 - 5,8 let

- matka: rekreačně jízdní kolo
- otec: rekreačně tenis, lyže

D5 - 5,5 let

- matka: pravidelně aerobic
- otec: rekreačně tenis, lyže

Dívky	Pravidelně organizované aktivity	Aktivity v rodinném kruhu
D 1	- Sportovní kroužek, cvičení (1x týdně, 1 hod.)	- Zkouší lyžovat - Jízdní Kolo
D 2	-----	- Jízdní Kolo - Výlety
D 3	-----	- Jízdní kolo - Výlety - Dovolené v zahraničí
D 4	- Gymnastika pro děti (1x týdně, 1,5 hod.) - Zkoušela balet (nebavilo)	- Jízdní kolo - Tenis
D 5	-----	- Jízdní kolo - Tenis - Lyže

Chlapci

Ch1 – 6,3

- matka: nesportuje
- otec: rekreačně fotbal, turistika

Ch2 – 5,10

- matka: rekreačně jízdní kolo
- otec: rekreačně fotbal, turistika

Ch3 - 5,7

- matka: rekreačně jízda na kole, turistika
- otec: rekreačně fotbal, turistika

Ch4 - 5,7

- matka: nesportuje
- otec: rekreačně jízdní kolo

Ch5 - 5,5

- matka: rekreačně jízdní kolo
- otec: rekreačně fotbal, rekreačně jízdní kolo

Chlapci	Pravidelně organizované aktivity	Aktivity v rodinném kruhu
Ch 1	-----	<ul style="list-style-type: none"> - Fotbal - Výlety do hor - Jízdní kolo
Ch 2	-----	<ul style="list-style-type: none"> - Fotbal - Jízdní kolo - Procházky
Ch 3	<ul style="list-style-type: none"> - Fotbal (1x týdně, 1 hod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Fotbal - Jízdní kolo - Plavání - Turistika
Ch 4	-----	<ul style="list-style-type: none"> - Jízdní kolo
Ch 5	<ul style="list-style-type: none"> - Fotbal (1x týdně, 1 hod.) - Sportovní kroužek, cvičení (1x týdně, 1 hod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Jízdní kolo - Fotbal - Procházky

Sportovní volnočasové aktivity předškolních dětí v pražské mateřské škole

Dívky

D1 – 6,5

- matka: nesportuje
- otec: rekreačně jízdní kolo

D2 – 6,5

- matka: rekreačně jízdní kolo, turistika, kolečkové brusle
- otec: nesportuje

D3 – 6,3

- matka: rekreačně volejbal, rekreačně jízdní kolo
- otec: rekreačně jízdní kolo

D4 – 6,1

- matka: nesportuje
- otec: nesportuje

D5 – 6,1

- matka: rekreačně kolečkové brusle
- otec: rekreačně fotbal, rekreačně lyžování

Dívky	Pravidelně organizované aktivity	Aktivity v rodinném kruhu
D 1	Výtvarný kroužek (1x týdně, 1 hod.)	- Jízdní Kolo - procházky
D 2	Tanečky (1x týdně, 35 min.)	- Jízdní Kolo - Kolečkové brusle - Turistika
D 3	-----	- Jízdní kolo - Výlety - Dovolené v zahraničí
D 4	Fotbal (2x týdně, 1 hod.)	- Jízdní kolo
D 5	-----	- Kolečkové brusle - Lyže

Chlapci

Ch1 – 6,5

- matka: rekreačně jízdní kolo
- otec: turistika, rekreačně lyžování

Ch2 – 6,1

- matka: turistika
- otec: rekreačně tenis

Ch3 – 6,1

- matka: rekreačně jízdní kolo, rekreačně kolečkové brusle
- otec: rekreačně fotbal, rekreačně karate

Ch4 – 5,11

- matka: rekreačně lyžování
- otec: rekreačně jízdní kolo, rekreačně kolečkové brusle, rekreačně lyžování

Ch5 – 5,11

- matka: pravidelně aerobic
- otec: nesportuje

Chlapci	Pravidelně organizované aktivity	Aktivity v rodinném kruhu
Ch 1	- Sportovní kroužek, cvičení (1x týdně, 1 hod.)	- Výlety do hor - Jízdní kolo - Lyžování
Ch 2	- Plavání (1x týdně, 35 min.)	- Tenis - Procházky
Ch 3	- Fotbal (1x týdně, 1,5hod.) - Karate (2x týdně, 1hod.)	- Fotbal - Jízdní kolo - Turistika - Karate
Ch 4	- Plavání (1x týdně, 35 min.)	- Jízdní kolo - Kolečkové brusle
Ch 5	-----	- Jízdní kolo - Procházky

Poznávání a pojmenovávání netradičních sportů**Obecní mateřská škola****Kritéria hodnocení:**

1. – pozná a pojmenuje druh sportu
2. – pozná, ale nepojmenuje druh sportu
3. – nepozná druh sportu

x – označuje, jak dítě odpovědělo

Dívky	Volný pád			Windsurfing			Karate			Jóga			Squash			Kulturistika			Curling		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
D 1	x				x			x				x		x				x			x
D 2		x			x				x			x		x			x				x
D 3		x				x			x			x		x			x				x
D 4		x				x			x			x	x					x			x
D 5			x		x			x		x			x					x			x

Chlapci	Volný pád			Windsurfing			Karate			Jóga			Squash			Kulturistika			Curling		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
Ch 1		x		x				x				x		x			x				x
Ch 2		x		x				x				x		x			x				x
Ch 3		x		x				x				x	x				x				x
Ch 4		x			x				x			x	x					x			x
Ch 5	x				x				x		x		x				x				x

- nejvíce dětí přesně pojmenovalo **windsurfing a squash** , 3 děti
- nevíce dětí nepoznalo **curling**, 5 dětí

Poznávání a pojmenovávání netradičních sportů**Pražská mateřská škola****Kritéria hodnocení:**

1. – pozná a pojmenuje druh sportu
2. - pozná druh sportu, ale nedokáže ho pojmenovat
3. - nepozná druh sportu

x – označuje, jak dítě odpovědělo

Dívky	Volný pád			Windsurfing			Karate			Jóga			Squash			Kulturistika			Curling		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
D 1		x			x			x			x			x				x			x
D 2	x			x					x			x		x				x	x		
D 3			x		x		x					x		x				x			x
D 4		x				x	x					x		x				x			x
D 5	x					x		x				x		x				x			x

Chlapci	Volný pád			Windsurfing			Karate			Jóga			Squash			Kulturistika			Curling		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
Ch 1		x			x		x					x		x				x			x
Ch 2		x		x				x			x			x				x			x
Ch 3	x					x		x				x		x				x		x	
Ch 4	x					x	x					x		x			x				x
Ch 5		x			x		x					x		x				x			x

- nejvíce dětí přesně pojmenovalo **karate**, 3 děti
- nejméně dětí nepoznalo **curling**, 5 dětí

Rozhovor s dítětem

Cílem rozhovoru je zjistit informace o tom, jak tráví předškolní dítě svůj volný čas.

Informace o dítěti

Věk dítěte:

Pohlaví dítěte:

Rodiče (věk, povolání, zájmy, volnočasové aktivity):

Matka:

Otec:

Rozhovor:

7. Líbí se Ti v mateřské škole? Chodíš do ní rád? Proč ano či ne?

.....

8. Co v mateřské škole rád děláš a proč? (Jakou činnost si nejraději vybíráš?)

.....

.....

9. Co nejčastěji děláš, když přijdeš z mateřské školy domů?

.....

.....

10. Co nejčastěji děláte doma, když se všichni sejdete?

.....

.....

11. Chodíš do nějakého kroužku? (Ano: Do jakého? Vybral sis ho sám? Baví tě tam chodit? Chtěl bys chodit někam jinam, do jiného kroužku? Ne: Proč ne? Chtěl bys chodit do nějakého kroužku? Do jakého? Proč?)

.....

.....

.....

12. Co děláte doma o sobotě a o neděli? Jste všichni pohromadě?

.....

.....

.....

Príloha č.6

Vážení rodiče,

Váše

Přemysl (vzdělání)

jsem studentkou třetího ročníku Pedagogické fakulty UK v Praze, oboru Učitelství pro mateřské školy.

Píši bakalářskou práci zabývající se volnočasovými aktivitami předškolních dětí. Chtěla bych Vás požádat o spolupráci. Vyplněním tohoto dotazníku mi poskytnete velmi užitečné informace, které mi pomohou získat komplexní pohled na celou situaci.

S informacemi a výsledky, bude zacházeno dle Zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Děkuji Vám za čas, který věnujete vyplnění tohoto dotazníku.

Nikola Damková

Pokud souhlasíte s podmínkami, podepište se prosím, děkuji.

Vdne

Podpis respondenta.....

DOTAZNÍK PRO RODIČE

Pohlaví:

Věk:

Povolání (vzdělání):

17. Chodí Vaše dítě rádo do mateřské školy? Proč ano? Proč ne?
18. Co nejčastěji dělá Vaše dítě po odchodu z mateřské školy?
19. Co nejčastěji dělá Vaše dítě, když se začne nudit?
20. Jak Vaše rodina tráví běžně odpoledne? Trávíte je společně?
21. Co dělá Vaše dítě nejčastěji o víkendu? Co ho baví, jakou činnost si samo nejčastěji vybírá
22. Jak si představujete ideálně strávený volný čas s Vašimi dětmi?
23. Jaké jsou Vaše volnočasové aktivity (přes týden a o víkendu) ?
24. Věnujete se/ věnovali /jste se někdy nějakému sportu? (Profesionálně, v oddíle-kroužku, rekreačně)
25. Na jakou oblast zájmů je podle Vás Vaše dítě orientováno:
 - výtvarná (kreslení, malování, modelování, kreativní tvorba....).....
 - hudební (zpěv, pohybové činnosti při hudbě, tanec....).....
 - sportovní (obratnost, tělesná aktivita, pohybové hry....).....
26. Chodí Vaše dítě do nějakého zájmového kroužku? Pokud ano, do jakého a jak často dítě tento kroužek navštěvuje?(Pokud odpovíte záporně, pokračujte prosím otázkou č. 13)
27. Podle čeho zájmové kroužky vybíráte? (Náplň kroužku, provozní doba, cena kroužku, vzdálenost od bydliště, zájmy dítěte ...)
28. Chodí Vaše dítě do zájmových kroužků rádo - nerado? Do kterých? Proč?
29. Orientujete se v nabídce zájmových kroužků ve vašem okolí? Pokud ano, jste spokojeni s jejich nabídkou?
30. Nabízíte Vašemu dítěti sportovní aktivity? Pokud ano, využíváte zájmových kroužků nebo se angažujete sami?
31. . Které aktivity mimo mateřskou školu má Vaše dítě rádo?
32. Jak se podílíte na náplni volného času Vašeho dítěte?

Dotazníkové šetření v obecní mateřské škole

1. Chodí Vaše dítě rádo do mateřské školy? Proč ano? Proč ne?

Odpověď ANO	Počet odpovědí (celkem 9)	Procentuální četnost 90%
Je rádo v kolektivu, těší se na děti.	5	
Má rádo malování a výtvarnou tvorbu.	2	
Rádo si hraje na zahradě.	1	
Nechce být doma.	1	

Odpověď NE	Počet odpovědí (celkem 1)	Procentuální četnost 10%
Stýská se mu po rodičích.	1	

2. Co nejčastěji dělá Vaše dítě po odchodu z mateřské školy?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Hraje si venku na zahradě, na písku	6	60%
Televizi	2	20%
Hraje si v pokoji	2	20%

3. Co nejčastěji dělá Vaše dítě, když se začne nudit?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Najde si činnost venku	6	60%
Kreslí si	1	10%
Televize	3	30%

4. Jak Vaše rodina tráví běžně odpoledne? Trávíte je společně?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Společně doma	2	20%
Venku, na zahradě s jedním rodičem	4	40%
Odpoledne mají děti kroužky, společné až večere	2	20%
U babičky	2	20%

5. Co dělá Vaše dítě nejčastěji o víkendu? Co ho baví, jakou činnost si samo nejčastěji vybírá?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Pobyt v přírodě (zahrada, výlety, hřiště)	5	50%
Sportovní činnost (jízdní kolo)	3	30%
Práce na zahradě	2	20%

6. Jak si představujete ideálně strávený volný čas s Vašimi dětmi?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Společné výlety	4	40%
Společné sportovní aktivity (jízdní kolo, kopaná)	4	40%
Zahraniční dovolená u moře	1	10%
Sami doma, bez povinností a odpočinek	1	10%

7. Jaké jsou Vaše volnočasové aktivity (přes týden a o víkendu) ?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Sportovní aktivity (jízdní kolo, fotbal)	4	40%

Ruční práce	2	20%
Turistika	1	10%
Práce na zahradě	3	30%

8. Věnujete se/ věnovali /jste se někdy nějakému sportu? (Profesionálně, v oddíle-kroužku, rekreačně)

Odpověď ANO	Počet odpovědí (celkem 7)	Procentuální četnost 70%
Jízdní kolo	6	
Lyže	3	
Tenis	2	
Aerobik	1	
Box	1	

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 3)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Ne	3	30%

9. Na jakou oblast zájmů je podle Vás Vaše dítě orientováno:

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Výtvarná oblast	4	40%
Hudební oblast	2	20%
Sportovní oblast	3	30%
Všechny	1	10%

10. Chodí Vaše dítě do nějakého zájmového kroužku? Pokud ano, do jakého a jak často dítě tento kroužek navštěvuje?

Odpověď ANO	Počet odpovědí (celkem 4)	Procentuální četnost 40%
Fotbal	2	
Cvičení	2	
Sportovní gymnastika	1	

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 6)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Nechodí	6	60%

11. Podle čeho zájmové kroužky vybíráte? (Náplň kroužku, provozní doba, cena kroužku, vzdálenost od bydliště, zájmy dítěte ...)

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 4)
Náplň Kroužku	1
Zájem dítěte	3

12. Chodí Vaše dítě do zájmových kroužků rádo - nerado? Do kterých? Proč?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 4)
Rádo	4
Nerado	0

13. Orientujete se v nabídce zájmových kroužků ve vašem okolí? Pokud ano, jste spokojeni s jejich nabídkou?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Ano, spokojeni	2	20%
Ano, nespokojeni	6	60%
Ne	2	20%

14. Nabízíte Vašemu dítěti sportovní aktivity? Pokud ano, využíváte zájmových kroužků nebo se angažujete sami?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Ano, angažujeme se sami	7	70%
Ano, prostřednictvím kroužků	2	20%
Ne	1	10%

15. Které aktivity mimo mateřskou školu má Vaše dítě rádo?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Sportovní aktivity (jízdní kolo, fotbal)	3	30%
Výlety	2	20%
Hry na zahradě	3	30%
Televize	1	10%

16. Jak se podílíte na náplni volného času Vašeho dítěte?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Organizace, plánování (výběr kroužků, zajišťování dopravy na kroužky)	4	40%
Vymýšlíme náplň	5	50%
Téměř se nepodílíme	1	10%

Příloha č.7

Dotazníkové šetření v pražské mateřské škole

1. Chodí Vaše dítě rádo do mateřské školy? Proč ano? Proč ne?

Odpověď ANO	Počet odpovědí (celkem 7)	Procentuální četnost 70%
Je rádo v kolektivu, těší se na děti.	3	
Má rádo malování a výtvarnou tvorbu.	2	
Má rádo paní učitelky.	1	
Těší se na výlety a procházky.	1	

Odpověď NE	Počet odpovědí (celkem 3)	Procentuální četnost 30%
Nemá rádo paní učitelku.	1	
Stýská se mu po matce.	1	
Nejraději je doma s rodiči.	1	

2. Co nejčastěji dělá Vaše dítě po odchodu z mateřské školy?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Hraje si venku na zahradě, na písku	4	40%
Procházky	3	30%
Televize	1	10%
Hraje si v pokoji	2	20%

3. Co nejčastěji dělá Vaše dítě, když se začne nudit?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Vyžaduje pozornost (kňourání, zlobení)	4	40%
Kreslí si	3	30%

Jezdí na kole	1	10%
Nenudí se	2	20%

4. Jak Vaše rodina tráví běžně odpoledne? Trávíte je společně?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Společně doma	3	30%
Společně venku, na zahradě	4	40%
Odpoledne mají děti kroužky, společné až večere	1	10%
Jen s matkou doma, domácí práce	1	10%
U babičky	1	10%

5. Co dělá Vaše dítě nejčastěji o víkendu? Co ho baví, jakou činnost si samo nejčastěji vybírá?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Pobyt v přírodě (výlety, chalupa, zahrada, hřiště)	4	40%
Sportovní činnost (plavání, jízdní kolo)	4	40%
Výtvarné činnosti	2	20%

6. Jak si představujete ideálně strávený volný čas s Vašimi dětmi?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Společné výlety	3	30%
Rodiče odpočívají, děti si hrají na zahradě	2	20%
Společné sportovní aktivity (jízdní kolo, kolečkové brusle, kopaná)	4	40%
Společně v zábavním centru	1	10%

7. Jaké jsou Vaše volnočasové aktivity (přes týden a o víkendu) ?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Sportovní aktivity (jízdni kolo, kolečkové brusle, plavání)	5	50%
Četba knih	2	20%
Turistika	2	20%
Výtvarné činnosti	1	10%

8. Věnujete se/ věnovali /jste se někdy nějakému sportu? (Profesionálně, v oddíle-kroužku, rekreačně)

Odpověď ANO	Počet odpovědí (celkem 5)	Procentuální četnost 50%
Jízdní kolo	5	
Kolečkové brusle	4	
Lyže	3	
Tenis	1	
Aerobic	1	
Volejbal	1	

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 5)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Ne	5	50%

9. Na jakou oblast zájmů je podle Vás Vaše dítě orientováno:

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Výtvarná oblast	6	60%
Hudební oblast	1	10%
Sportovní oblast	1	10%
Všechny	2	20%

10. Chodí Vaše dítě do nějakého zájmového kroužku? Pokud ano, do jakého a jak často dítě tento kroužek navštěvuje?(Pokud odpovíte záporně, pokračujte prosím otázkou č. 13)

Odpověď ANO	Počet odpovědí (celkem 7)	Procentuální četnost 70%
Plavání	2	
Tanečky	1	
Fotbal	1	
Karate	1	
Cvičení	1	
Tenis	1	
Výtvarný kroužek	1	

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 3)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Nechodí	3	30%

11. Podle čeho zájmové kroužky vybíráte? (Náplň kroužku, provozní doba, cena kroužku, vzdálenost od bydliště, zájmy dítěte ...)

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 6)
Náplň Kroužku	2
Zájem dítěte	3
Lidé, kteří kroužek vedou	1

12. Chodí Vaše dítě do zájmových kroužků rádo - nerado? Do kterých? Proč?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 6)
Rádo	5
Nerado	1

13. Orientujete se v nabídce zájmových kroužků ve vašem okolí? Pokud ano, jste spokojeni s její nabídkou?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Ano, spokojeni	4	40%
Ano, nespokojeni	3	30%
Ne	3	30%

14. Nabízíte Vašemu dítěti sportovní aktivity? Pokud ano, využíváte zájmových kroužků nebo se angažujete sami?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Ano, angažujeme se sami	8	80%
Ano, prostřednictvím kroužků	2	20%
Ne	0	0%

15. Které aktivity mimo mateřskou školu má Vaše dítě rádo?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Sportovní aktivity (jízdní kolo, plavání, kolečkové brusle, fotbal)	5	50%
Výlety	2	20%
Výtvarné činnosti	2	20%
Televize	1	10%

16. Jak se podílíte na náplni volného času Vašeho dítěte?

Odpověď	Počet odpovědí (celkem 10)	Procentuální četnost (celkem 100%)
Organizace, plánování (výběr kroužků, zajišťování dopravy na kroužky)	7	70%
Vymýšlíme náplň	3	30%

Aktivity předškolních dětí během dne, obecní mateřská škola

Dívky	Volná hra	Pobyt venku
D 1	<ul style="list-style-type: none"> - Kreslení - vybarvování omalovánek - puzzle pro děti 	<ul style="list-style-type: none"> - hra v zahradním domku, na rodinu - běhání
D 2	<ul style="list-style-type: none"> - hra na rodinu - závody v běhu 	<ul style="list-style-type: none"> - stavění si z písku na pískovišti - houpačka
D 3	<ul style="list-style-type: none"> - hra s panenkami - kreslení - skákání přes švihadlo 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky - hra na pískovišti - hra v zahradním domku
D 4	<ul style="list-style-type: none"> - házení na cíl - hra s overballem - kreslení 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky - jízda na kole
D 5	<ul style="list-style-type: none"> - modelování - hra na rodinu - skákání přes švihadlo 	<ul style="list-style-type: none"> - houpačka - hra na pískovišti

Chlapci	Volná hra	Pobyt venku
Ch 1	<ul style="list-style-type: none"> - házení s míčem - hra s auty 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na pískovišti - hra v zahradním domku - průlezky
Ch 2	<ul style="list-style-type: none"> - hra na záchranáře - fotbal - pozorování dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - hra v zahradním domku - průlezky - hra „cukr, káva, limonáda“ - fotbal
Ch 3	<ul style="list-style-type: none"> - kreslení - běhání - fotbal 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na pískovišti - jízda na kole - průlezky
Ch 4	<ul style="list-style-type: none"> - házení s míčem - hra s auty - závod v běhu 	<ul style="list-style-type: none"> - hra v zahradním domku - houpačka - jízda na kole

Celkem:	- pohybová aktivita: 90% dětí	- pohybová aktivita: 100% dětí
Aktivita	<ul style="list-style-type: none"> - hra s míčem (házení): 3 děti - fotbal: 2 děti - běh: 2 děti - skákání přes švihadlo: 2 děti 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky: 5 dětí - běh (honička): 3 děti - jízda na kole: 3 děti - houpačka: 3 děti - fotbal: 2 děti
D 2	<ul style="list-style-type: none"> - celkem aktivit: 13 - z toho celkem pohybových aktivit: 8 	

Aktivity předškolních dětí během dne, pražská mateřská škola

Dívky	Volná hra	Pobyt venku
D 1	<ul style="list-style-type: none"> - hra s panenkami - stavění dřevěných kostek - hra na honěnou v tělocvičně 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky - stavění z písku - hra na honěnou - jízda na koloběžce
D 2	<ul style="list-style-type: none"> - hra s panenkami a kočárkem 	<ul style="list-style-type: none"> - skákací panák - průlezky
D 3	<ul style="list-style-type: none"> - tanec v tělocvičně (hra na bál) - kreslení - práce s papírem a lepidlem 	<ul style="list-style-type: none"> - volné procházení po zahradě - hra s kytkami v koutku zahrady
D 4	<ul style="list-style-type: none"> - hra v kuchyňce - skákání přes molitanové kostky 	<ul style="list-style-type: none"> - stavění z písku - hra na obchod
D 5	<ul style="list-style-type: none"> - kreslení - zpívání - tanec 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na vílu - jízda na koloběžce - skákání přes překážky na zahradě

Chlapci	Volná hra	Pobyt venku
Ch 1	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal v tělocvičně - hra na honěnou - běhání 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky - hra na bojovníky - jízda na koloběžce
Ch 2	<ul style="list-style-type: none"> - zpívání - kreslení 	<ul style="list-style-type: none"> - stavění z písku - běhání - fotbal
Ch 3	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal v tělocvičně - hra na policisty - hra v kuchyňce 	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal - běhání - průlezky
Ch 4	<ul style="list-style-type: none"> - deskové hry - kreslení - pozorování ostatních dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - jízda na koloběžce - průlezky - běhání po zahradě - hra na námořníky
Ch 5	<ul style="list-style-type: none"> - stavění z dřevěných kostek - kreslení - hra na honěnou 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky - běhání po zahradě

Celkem:	- pohybová aktivita: 70% dětí	- pohybová aktivita: 90% dětí
	<ul style="list-style-type: none"> - běh: 3 děti - fotbal: 2 děti - tanec: 2 děti 	<ul style="list-style-type: none"> - průlezky: 6 dětí - běh (honička): 5 dětí - jízda na koloběžce: 4 děti - fotbal: 2 děti
	<ul style="list-style-type: none"> - celkem aktivit: 16 - z toho celkem sportovních, pohybových aktivit: 10 	

Týdenní projekt

Jako malá opice, sportujeme velice

PONDĚLÍ

KOMUNITNÍ KRUH

- vzájemně se představíme
- Co jsme dělali o víkendu? Co bychom chtěli dělat příští víkend?
- Co obvykle děláme o víkendu?
- Co je to volný čas a jak se dá trávit?

+ vysvětlení a zavedení „**opičích pravidel**“ (motivace dřevěnými figurkami opic, co nám která opička říká):

1. **Zvednutá packa** - když paní učitelka zvedne ruku, všichni přiběhnou a pozorně poslouchají, co se bude dít. Abychom na sebe nemuseli při hrách přičet a dlouze se svolávat.
2. **Packa na hlavu** – když chci při společném povídání něco ostatním říci, položím si ruku na hlavu, aby mi myšlenka neutekla, a počkám na vyvolání. Abychom se nepřekřikovali, dozvěděli se zajímavé věci a naučili se respektovat ostatní.
3. **Pozor na ocas** – při hrách a cvičení jsme velmi opatrní, díváme se kolem sebe, neubližujeme si a hrajeme čestně (fair- play)

ROZCVIČENÍ PŘED VÝKONEM (motivace opravdovými profesionálními sportovci)

- protažení nejdůležitějších částí těla (... + zopakování názvů částí těla, nechat děti ať sami pojmenovávají)

POHYBOVÁ HRA – Lepidlo

- chůze po prostoru podle rytmu, který určuje učitelka pomocí orffova nástroje (tamburína)
- po zastavení hudebního doprovodu učitelka řekne, jakou částí těla se mají děti spojit nebo co mají udělat (plácnout si, usmát se na sebe, podat si ruku, spojit se prstem-určit kterým, loktem, kolenem, pupíkem, zadečkem, zády, nosem, kotníkem...)
- až děti činnost poznají, nechat je určovat, čím se spojí

KOORDINACE – Ruce

- děti se posadí do kruhu a natáhnou nohy před sebe tak, aby se dotýkaly
- lehnu si na záda a ruce nechají ležet volně podél těla
- učitelka dává pokyny, jakou část těla mají děti zvednout
- pokud už dětem aktivita jde, můžeme jim zkusit říct, ať si zavrou oči

ŘÍKANKA KE SVOLÁVÁNÍ DO KRUHU

Velké kolo uděláme,

Na nikoho nečekáme.

Vždyť jsme jedna skupina,

Jedna velká rodina.

VENKOVNÍ ČINNOSTI

- nácvik správného dýchání
- pohybová hra **Hadice** – děti se postaví do zástupu, první stojí učitelka, pomalým tempem se rozběhnou, učitelka pohybuje různými částmi těla, děti to opakují
- pohybová hra „**Cukr, káva, limonáda**“

ÚTERÝ

KOMUNITNÍ KRUH

- zopakování „Opičích pravidel“
- představení se kamarádům a odpověď na otázku, „Co jsme dělali včera po školce?“

BÁSEŇ (motivační)

Jedna malá opice, - (znázornění opice)

sportovala velice. - (rozcvičování se)

Hop a skok, sem a tam, - (výskok, skočení dopředu, skočení doprava a doleva)

ukáže Vám za banán. - (předvedení loupání banánu)

A na dráze opičí, - (dělání opiček)

krásně si dnes zacvičí. - (rukama znázornit kruh)

- možnost báseň rozpohybovat, zrytmizovat Orfovémi nástroji

OPIČÍ DRÁHA (v tělocvičně)

- lano, slalom mezi kuželkami, skákání do kruhů, tunel, švédská bedna, švihadlo, obruč, lavička, žebřiny

VENKOVNÍ ČINNOST

Pohybová hra **Sledovaná**

- pomocí indicií najít schovanou opici, která hlídá poklad
- zdolávání přírodních překážek (houští, kopec, prohlubeň, přejití klády...)

STŘEDA

KOMUNITNÍ KRUH

- požádat děti, ať samostatně vyjmenují „Opičí pravidla“, jestli si je pamatují
- Co je to sport? K čemu nám je? Kdy se provozuje a proč?
- Znáte nějaký sport? (děti popořadě v kroužku vyjmenovávají)
- Podle čeho bychom mohli sporty rozdělit? (letní-zimní, venkovní-vnitřní...)

DOPOLEDNÍ ČINNOSTI

- poznávání obrázků s určitými sporty (klasické, dobře známé sporty)
- Které děti zkusily? Které by chtěli zkusit? Mají nějaký nejraději?

CVIČENÍ Čarujeme se sportovci

- děti se pohybují po prostoru v roli určeného sportovce, předvádějí tu danou činnost (horolezec, jezdec na koni, plavec, běžec, skokan...)
- na domluvený signál se zastaví „štronzo“ (uvědomění si polohy těla) a změní se druh sportovce

VENKOVNÍ ČINNOST

- individuální práce: poznávání netradičních sportů

ČTVRTEK

KOMUNITNÍ KRUH

- „Opičí pravidla“ , Dodržují je děti? Co se stane když pravidla někdo porušuje?
- Téma: fair-play, bezpečí při sportu, sportovní chování

DOPOLEDNÍ ČINNOST

Cesta tmou

- Polovina dětí byla začarována kouzelníkem a nic nevidí. Pomohou jim kamarádi přejít těžkou cestu pralesem až domu?
- Projítí slalomu ve dvojicích, kde jeden nevidí, druhý ho vede.
- Nutnost spolehnutí na druhého, dodržování bezpečnosti a pravidel

Individuální rozhovory s dětmi, během výtvarné činnosti.

Poznávání netradičních sportů.

VENKOVNÍ ČINNOST

Pozorování dětí při volných hrách a zaznamenávání do archu.

PÁTEK

KOMUNITNÍ KRUH

- Co se dá dělat když? (prší, sněží, fouká, je horko, je zima...)
- shrnutí: Proč jsme si zavedli pravidla? Vymysleli byste jiná?
: Poznali jste lépe sportovní aktivity? Zkusíte některé nové?

DOPOLEDNÍ ČINNOSTI

- Předvést nějaký sport, nějakého sportovce. Ostatní děti hádají, co to je.
- Co děláme venku nejraději, zahrání si na to.
- Uskutečnění rozpořádání a zrytmizování básně o opici.

VENKOVNÍ ČINNOSTI

- Opičí rejdní
- Opičí olympiáda – stanoviště s úkoly

Junior Jan Pechan se svým srdnatým výkonem zasloužil o celkové druhé místo celého týmu v disciplíně kumite družstev. Na snímku je v souboji se seniorským reprezentantem z Anglie.

